

EBA/GL/2021/06

ESMA35-36-2319

2. srpnja 2021.

Smjernice

za procjenu primjerenosti članova
upravljačkog tijela i nositelja ključnih
funkcija

1. Obveze usklađenosti i izvješćivanja

Status ovih smjernica

1. Ove smjernice izdane su na temelju članka 16. uredba o europskim nadzornim tijelima¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. nadležna tijela i financijske institucije moraju ulagati napore da se usklade sa smjernicama.
2. Ovim se smjernicama utvrđuju odgovarajuće nadzorne prakse u okviru Europskog sustava financijskog nadzora te prakse povezane s načinom na koji bi se pravo Unije trebalo primjenjivati. Nadležna tijela na koja se ove smjernice primjenjuju trebaju se uskladiti s njihovim odredbama tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje nadzorne prakse (npr. izmjenom svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka), uključujući slučajeve u kojima su ove smjernice ponajprije namijenjene institucijama.

Izvještajni zahtjevi

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1095/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u i ESMA-u o tome jesu li usklađena ili namjeravaju li se uskladiti s ovim smjernicama, odnosno o razlozima neusklađenosti do [18.12.2021]. U slučaju izostanka takve obavijesti unutar navedenog roka EBA i ESMA smatrat će da nadležno tijelo nije usklađeno. Obavijesti bi trebalo poslati dostavljanjem obrasca dostupnog na službenim stranicama EBA-e na compliance@eba.europa.eu s referentnom oznakom „EBA/GL/2021/06” i obrasca dostupnog na službenim stranicama ESMA-e na managementbody.guidelines@esma.europa.eu s navedenom referentnom oznakom „ESMA35-36-2319”. Obavijesti trebaju slati osobe s odgovarajućom nadležnošću za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojeg nadležnog tijela. EBA-i i ESMA-i mora se prijaviti i svaka promjena statusa usklađenosti.
4. Obavijesti će biti objavljene na službenim stranicama EBA-e u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i na službenim stranicama ESMA-e u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

¹ ESMA – Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije br. 2009/77/EZ.

EBA – Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije br. 2009/78/EZ.

2. Predmet, područje primjene i definicije

Predmet

5. Ovim se smjernicama dodatno utvrđuju, u skladu s člankom 91. stavkom 12. Direktive 2013/36/EU² i člankom 9. stavkom 1. drugim podstavkom Direktive 2014/65/EU³, zahtjevi u vezi s primjerenošću članova upravljačkog tijela, a posebno pojmovi mogućnosti posvećivanja dovoljno vremena, iskrenosti, poštenja i neovisnosti mišljenja člana upravljačkog tijela, adekvatnog kolektivnog znanja, vještina i iskustva upravljačkog tijela te primjerenih ljudskih i financijskih resursa namijenjenih uvodnoj obuci i osposobljavanju tih članova. U skladu s prethodno navedenim člancima određuje se i pojam raznolikosti koju treba uzeti u obzir pri odabiru članova upravljačkog tijela.
6. Smjernicama se određuju i elementi koji se odnose na primjerenost voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, i, ako je to utvrđeno pristupom koji se temelji na procjeni rizika tih institucija, drugih nositelja ključnih funkcija u okviru sustava upravljanja navedenih u člancima 74. i 88. Direktive 2013/36/EU te u članku 9. stavku 3., članku 9. stavku 6. i članku 16. stavku 2. Direktive 2014/65/EU, te elementi povezanih postupaka procjene i politika i praksi upravljanja, uključujući načelo neovisnosti primjenjivo na određene članove upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji.

Adresati

7. Ove su smjernice upućene nadležnim tijelima kako su definirana u članku 4. stavku 2. točki i. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i u članku 4. stavku 3. točki i. Uredbe 1095/2010, financijskim institucijama kako su definirane u članku 4. stavku 1. te uredbe koje su institucije za potrebe primjene Direktive 2013/36/EU kako je definirano u članku 3. stavku 1. točki 3. Direktive 2013/36/EU, uzimajući u obzir i članak 3. stavak 3. te direktive, te sudionicima na financijskim tržištima kako su definirani u članku 4. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1095/2010 koji su investicijska društva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU („institucije”).

³ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (preinačena) (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

Područje primjene

8. Osim ako je navedeno da se odnose izravno na institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima ili relevantne institucije, ove se smjernice primjenjuju na sve institucije kako je u njima utvrđeno.
9. Institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima, odnosno one koje podliježu toj direktivi (2013/36/EU), trebale bi postupati u skladu s ovim smjernicama na pojedinačnoj, potkonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi, a to uključuje i njihova društva kćeri koja ne podliježu Direktivi 2013/36/EU, čak i ako su osnovane u trećoj zemlji, uključujući *offshore* financijske centre, u skladu s člankom 109. te direktive.
10. Smjernicama se nastoje obuhvatiti sve postojeće strukture odbora i ne zagovara se nijedna određena struktura. Smjernicama se ne zadire u opću raspodjelu nadležnosti u skladu s nacionalnim pravom trgovačkih društava. Stoga bi se trebale primjenjivati neovisno o strukturama odbora (monistička i/ili dualistička struktura odbora ili druge strukture) koje se upotrebljavaju u različitim državama članicama. Treba imati na umu da upravljačko tijelo, kako je definirano u članku 3. stavku 1. točkama 7. i 8. Direktive 2013/36/EU, ima upravljačke (izvršne) i nadzorne (neizvršne) funkcije⁴.
11. U ovim smjernicama pojmovi „upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji” i „upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji” upotrebljavaju se bez upućivanja na neku određenu upravljačku strukturu te bi se trebalo smatrati da se upućivanja na upravljačku (izvršnu) ili nadzornu (neizvršnu) funkciju primjenjuju na tijela ili članove upravljačkog tijela odgovorne za tu funkciju u skladu s nacionalnim pravom.
12. U državama članicama u kojima upravljačko tijelo djelomično ili u potpunosti delegira izvršne funkcije osobi ili unutar njem izvršnom tijelu (npr. glavnom izvršnom direktoru, upravljačkom timu ili izvršnom odboru) trebalo bi se smatrati da osobe koje obnašaju navedene izvršne funkcije na temelju delegiranja čine upravljačku funkciju upravljačkog tijela. Za potrebe ovih smjernica sva upućivanja na upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji uključuju i članove izvršnog tijela ili glavnog izvršnog direktora, kako su definirani u ovim smjernicama, čak i ako oni nisu predloženi ni imenovani kao službeni članovi jednog upravljačkog tijela te institucije ili više njih u skladu s nacionalnim pravom.
13. U državama članicama u kojima neke odgovornosti koje su u ovim smjernicama dodijeljene upravljačkom tijelu izravno izvršavaju dioničari, članovi ili vlasnici institucije, a ne upravljačko tijelo, institucije bi trebale osigurati da se te odgovornosti i povezane odluke izvršavaju, koliko je to moguće, u skladu sa smjernicama koje se primjenjuju na upravljačko tijelo.
14. Definicije glavnog izvršnog direktora, glavnog financijskog direktora i nositelja ključnih funkcija koje se upotrebljavaju u ovim smjernicama isključivo su funkcionalne i njima se ne

⁴ Vidi i uvodnu izjavu 56. Direktive 2013/36/EU.

određuje imenovanje tih službenika ni stvaranje navedenih položaja osim ako je to propisano mjerodavnim pravom EU-a ili nacionalnim pravom.

15. Svako upućivanje na „rizike” u ovim smjernicama trebalo bi uključivati i rizike od pranja novca i financiranja terorizma te ekološke, socijalne i upravljačke faktore rizika.

Definicije

16. Osim ako je navedeno drukčije, pojmovi upotrijebljeni i definirani u Direktivi 2013/36/EU, Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2014/65/EU imaju isto značenje u ovim smjernicama. Osim toga, za potrebe ovih smjernica primjenjuju se sljedeće definicije:

Bonitetna konsolidacija	primjena bonitetnih pravila utvrđenih u Direktivi 2013/36/EU i Uredbi (EU) br. 575/2013 na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj osnovi u skladu s dijelom prvim, glavom II., poglavljem 2. Uredbe (EU) br. 575/2013
Član	predloženi ili imenovani član upravljačkog tijela
Dioničari	osobe koje su vlasnici dionica određene institucije ili, ovisno o pravnom obliku institucije, drugi vlasnici ili članovi institucije
Direktorska pozicija	pozicija u svojstvu člana upravljačkog tijela institucije ili drugog pravnog subjekta. Ako se upravljačko tijelo, ovisno o pravnom obliku subjekta, sastoji od samo jedne osobe, ta se pozicija isto tako smatra direktorskom pozicijom.
Geografsko podrijetlo	regija u kojoj je osoba stekla kulturno podrijetlo, obrazovanje ili profesionalno iskustvo
Glavni financijski direktor	osoba koja je općenito odgovorna za upravljanje svim sljedećim aktivnostima: upravljanje financijskim sredstvima, financijsko planiranje i financijsko izvješćivanje
Glavni izvršni direktor	osoba koja je odgovorna za upravljanje cjelokupnim poslovnim aktivnostima institucije i za njihovo vođenje
Institucije	institucije kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 3. Direktive 2013/36/EU, uzimajući u obzir i članak 3. stavak 3. te direktive, te investicijska društva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU

Institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima	institucije kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 3. Direktive 2013/36/EU, uzimajući u obzir i članak 3. stavak 3. te direktive, te investicijska društva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU na koje se primjenjuje članak 2. stavak 2. Direktive (EU) 2019/2034
Konsolidirajuća institucija	institucija koja se mora pridržavati bonitetnih zahtjeva na temelju konsolidiranog položaja u skladu s dijelom prvim, glavom II., poglavljem 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 ⁵ ili bonitetnih zahtjeva na temelju konsolidiranog položaja u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2019/2033
Nadzorno tijelo za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	nadležno tijelo odgovorno za nadzor usklađenosti institucija s odredbama Direktive (EU) 2015/849
Nositelji ključnih funkcija	<p>osobe koje imaju značajan utjecaj na vođenje institucije, no koje nisu ni članovi upravljačkog tijela ni glavni izvršni direktor. Oni uključuju voditelje kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora kada oni nisu članovi upravljačkog tijela te ostale nositelje ključnih funkcija kada to odrede relevantne institucije pristupom koji se temelji na procjeni rizika.</p> <p>Ostali nositelji ključnih funkcija mogu uključivati voditelje značajnih poslovnih linija, podružnica u Europskom gospodarskom prostoru / Europskom udruženju za slobodnu trgovinu, društava kćeri u trećim zemljama i drugih unutarnjih funkcija.</p>
Osoblje	svi zaposlenici institucije i njezinih društava kćeri unutar opsega njezine konsolidacije, uključujući društva kćeri koje ne podliježu Direktivi 2013/36/EU, i svi članovi upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji
Osposobljavanje	bilo koja inicijativa ili program za kontinuirano ili <i>ad hoc</i> poboljšanje vještina, znanja ili kompetencija članova upravljačkog tijela
Pozicija izvršnog direktora	direktorska pozicija na kojoj je osoba odgovorna za učinkovito vođenje poslovanja subjekta

⁵ Vidi i regulatorne tehničke standarde o bonitetnoj konsolidaciji na sljedećoj poveznici:
https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Publications/Draft%20Technical%20Standards/2021/973355/Final%20Report%20Draft%20RTS%20methods%20of%20consolidation.pdf

Pozicija neizvršnog direktora	direktorska pozicija na kojoj je osoba odgovorna za nadzor i praćenje postupka upravljačkog odlučivanja te nema izvršne dužnosti unutar subjekta
Primjerenost	mjera u kojoj se za pojedinca smatra da ima dobar ugled te, pojedinačno i kolektivno, odnosno zajedno s ostalim pojedincima, da ima adekvatno znanje, vještine i iskustvo potrebno za obavljanje svojih dužnosti. Primjerenost obuhvaća i iskrenost, poštenje i neovisnost mišljenja svakog pojedinca te njegovu sposobnost za posvećivanje dovoljno vremena obavljanju svojih dužnosti.
Raznolikost	situacija u kojoj se karakteristike članova upravljačkog tijela, uključujući njihovu dob, spol, geografsko podrijetlo te obrazovanje i profesionalno iskustvo, razlikuju u mjeri u kojoj se omogućuju različita stajališta unutar upravljačkog tijela
Relevantne institucije	institucije kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 3. Direktive 2013/36/EU, uzimajući u obzir i članak 3. stavak 3. te direktive, i investicijska društva kako su definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU koja ne ispunjavaju sve uvjete za priznavanje statusa malih i nepovezanih investicijskih društava u skladu s člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) 2019/2033
Uvodna obuka	bilo koja inicijativa ili program kojim se osoba priprema za određenu novu poziciju člana upravljačkog tijela
Uvrštene relevantne institucije i uvrštene institucije	relevantne institucije odnosno institucije čiji su financijski instrumenti u jednoj ili više država članica uvršteni za trgovanje na uređeno tržište navedeno na popisu koji će objaviti ESMA u skladu s člankom 56. Direktive 2014/65/EU ⁶
Voditelji kontrolnih funkcija	osobe na najvišoj hijerarhijskoj razini koje su odgovorne za učinkovito upravljanje svakodnevnim aktivnostima neovisnih funkcija upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti i unutarnje revizije
Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima	institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima iz članka 131. Direktive 2013/36/EU (globalne sistemski važne institucije (GSV institucije) i ostale sistemski važne institucije (OSV institucije) i, prema potrebi, druge institucije obuhvaćene Direktivom

⁶ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.)

o kapitalnim zahtjevima koje određuje nadležno tijelo ili se određuju u skladu s nacionalnim pravom, na temelju procjene veličine i interne organizacije institucija te vrste, opsega i složenosti njihovih djelatnosti te, za potrebe članka 91. Direktive 2013/36/EU, financijski holdinzi i mješoviti financijski holdinzi koji ispunjavaju jedan od prethodno navedenih uvjeta

3. Provedba

Datum početka primjene

17. Ove se smjernice primjenjuju od 31. prosinca 2021.

Stavljanje izvan snage

Smjernice EBA-e za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija (EBA/GL/2017/12) od 26. rujna 2017. stavljaju se izvan snage s učinkom od 31. prosinca 2021.

4. Smjernice

Glava I. – Primjena načela proporcionalnosti

18. Načelom proporcionalnosti nastoji se dosljedno uskladiti sustave upravljanja s pojedinačnim profilom rizičnosti i poslovnim modelom institucije te se njime uzima u obzir pojedinačna pozicija za koju se obavlja procjena kako bi se učinkovito ostvarili ciljevi regulatornih zahtjeva.
19. Institucije pri razvoju i provedbi politika i postupaka navedenih u ovim smjernicama trebaju uzeti u obzir svoju veličinu, internu organizaciju te vrstu, opseg i složenost svojih aktivnosti. Značajne institucije trebale bi imati naprednije politike i postupke, a male i manje složene institucije mogu provoditi jednostavnije politike i postupke. Institucije bi trebale imati na umu da veličina ili systemska važnost institucije ne mogu same po sebi biti pokazatelji toga u kojoj je mjeri institucija izložena rizicima. Međutim, tim bi se politikama i postupcima trebala osigurati usklađenost s kriterijima navedenima u ovim smjernicama namijenjenima za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija te elementima namijenjenima za osiguravanje raznolikosti pri zapošljavanju članova upravljačkog tijela i za pribavljanje dostatnih sredstava za njihovu uvodnu obuku i osposobljavanje.
20. Svi članovi upravljačkog tijela i nositelji ključnih funkcija trebaju, u svakom slučaju, imati dovoljno dobar ugled te biti iskreni i poštteni te svi članovi upravljačkog tijela trebaju imati neovisno mišljenje bez obzira na veličinu i unutarnju organizaciju institucije te na vrstu, opseg i složenost njezinih aktivnosti te dužnosti i odgovornosti konkretnog položaja, uključujući članstva u odborima upravljačkog tijela.
21. Za potrebe primjene načela proporcionalnosti i kako bi se osigurala odgovarajuća provedba zahtjeva u pogledu upravljanja iz Direktive 2013/36/EU i Direktive 2014/65/EU koji su dodatno razrađeni u smjernicama, institucije i nadležna tijela trebaju uzeti u obzir sljedeće kriterije:
 - a. veličinu institucije u smislu ukupne bilance, imovine klijenata koja se drži ili kojom se upravlja i/ili obujma transakcija koje obrađuju institucija ili njezina društva kćeri u okviru bonitetne konsolidacije
 - b. pravni oblik institucije, uključujući je li institucija dio grupe, i ako jest, procjenu proporcionalnosti za grupu
 - c. činjenicu je li institucija uvrštena na tržište
 - d. vrstu odobrenih aktivnosti i usluga koje pruža institucija (vidi i Prilog 1. Direktivi 2013/36/EU i Prilog 1. Direktivi 2014/65/EU)
 - e. zemljopisnu prisutnost institucije i obujam aktivnosti u svakoj jurisdikciji

- f. temeljni poslovni model i strategiju, vrstu i složenost poslovnih aktivnosti te organizacijsku strukturu institucije
- g. strategiju rizika, sklonost preuzimanju rizika i stvarni profil rizičnosti institucije, uzimajući u obzir i rezultat godišnje procjene adekvatnosti kapitala
- h. ovlaštenje institucija za upotrebu internih modela za mjerenje kapitalnih zahtjeva, ako je to relevantno
- i. vrstu klijenata⁷ i
- j. vrstu i složenost proizvoda, ugovora ili instrumenata koje nudi institucija.

Glava II. – Opseg procjena primjerenosti koje provode institucije

1. Procjena pojedinačne primjerenosti članova upravljačkog tijela koju provode institucije

22. Institucije trebaju imati glavnu odgovornost u osiguravanju, u skladu s člankom 91. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU, da su članovi upravljačkog tijela u svakom trenutku pojedinačno primjereni te trebaju procijeniti primjerenost ili provesti ponovnu procjenu primjerenosti, posebno:

- a. pri podnošenju zahtjeva za odobrenje za početak poslovanja
- b. kada se pojave značajne promjene sastava upravljačkog tijela, uključujući:
 - i. pri imenovanju novih članova upravljačkog tijela, uključujući slučajeve u kojima se to događa kao posljedica izravnog ili neizravnog stjecanja ili povećanja kvalificiranog udjela u instituciji⁸; ta procjena treba biti ograničena na novoimenovane članove
 - ii. pri ponovnom imenovanju članova upravljačkog tijela ako su se promijenili zahtjevi povezani s položajem ili ako je član imenovan na drugi položaj unutar upravljačkog tijela; tu procjenu treba ograničiti na članove čiji se položaj

⁷ Direktivom 2014/65/EU klijent je definiran u članku 4. stavku 1. točki 9., profesionalni ulagatelj u članku 4. stavku 1. točki 10., a mali ulagatelj u članku 4. stavku 1. točki 11. U uvodnoj izjavi 103. Direktive 2014/65/EU navodi se i da bi se trebalo smatrati da kvalificiran nalogodavatelj nastupa u svojstvu klijenta, kako je opisano u članku 30. te direktive.

⁸ Vidi i regulatorni tehnički standard (nacrta) na temelju članka 7. stavka 4. Direktive 2014/65/EU i provedbeni tehnički standard (nacrta) na temelju članka 7. stavka 5. Direktive 2014/65/EU o postupcima za izdavanje i odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad za investicijska društva koji su dostupni na službenim stranicama ESMA-e. Vidi i provedbeni tehnički standard (nacrta) o postupcima i obrascima u pogledu stjecanja i povećanja kvalificiranih udjela u kreditnim institucijama i investicijskim društvima, dostupan na službenim stranicama EBA-e i ESMA-e:
<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/other-topics/its-on-the-procedures-and-forms-in-respect-of-acquisitions-and-increases-of-qualifying-holdings> i
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2015-613_final_report_and_assessment_rts_its.pdf

promijenio i na analizu relevantnih aspekata, uzimajući u obzir sve dodatne zahtjeve za taj položaj

- c. kontinuirano u skladu sa stavcima 26. i 27.
23. Ne dovodeći u pitanje procjenu koju provode nadležna tijela u svrhu nadzora, početna i kontinuirana procjena pojedinačne primjerenosti članova upravljačkog tijela odgovornost je institucija.
24. Institucije trebaju u pogledu članova posebno procijeniti sljedeće:
- a. imaju li dovoljno dobar ugled
 - b. posjeduju li dostatno znanje, vještine i iskustvo za obavljanje svojih dužnosti
 - c. mogu li djelovati iskreno i pošteno te imati neovisno mišljenje kako bi učinkovito procjenjivali i preispitali odluke upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i, prema potrebi, druge relevantne odluke o upravljanju te kako bi učinkovito nadzirali i pratili postupak upravljačkog odlučivanja
 - d. mogu li posvetiti dovoljno vremena obnašanju svojih funkcija u instituciji i, ako je riječ o značajnoj instituciji, poštuje li se ograničenje broja direktorskih pozicija na temelju članka 91. stavka 3. Direktive 2013/36/EU.
25. Ako se procjena provodi za poseban položaj, u okviru procjene dostatnog znanja, vještina, iskustva i posvećivanja dovoljno vremena treba uzeti u obzir ulogu predmetnog posebnog položaja. Razina i vrsta dostatnog znanja, vještina i iskustva koje član upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji treba imati mogu se razlikovati od onih koje treba imati član upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji, posebno ako su te funkcije dodijeljene različitim tijelima.
26. Institucije trebaju kontinuirano pratiti primjerenost članova upravljačkog tijela kako bi kod pojave važnih novih činjenica utvrdile situacije u kojima je potrebno provesti ponovnu procjenu njihove primjerenosti. Konkretno, ponovnu procjenu potrebno je provesti u sljedećim slučajevima:
- a. kada postoji dvojba s obzirom na pojedinačnu ili kolektivnu primjerenost članova upravljačkog tijela
 - b. u slučaju značajnog utjecaja na ugled člana upravljačkog tijela ili institucije, uključujući slučajeve u kojima članovi ne postupaju u skladu s politikom upravljanja sukobima interesa predmetne institucije
 - c. ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se odvijalo pranje novca ili financiranje terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma u vezi s tom

institucijom, a posebno u situacijama u kojima raspoložive informacije upućuju na sljedeće:

- i. institucija nije provela odgovarajuće unutarnje kontrole ili nadzorne mehanizme za praćenje i ublažavanje rizika od pranja novca / financiranja terorizma (npr. utvrđenih na temelju nalaza nadzora u sklopu izravnih ili neizravnih nadzora ili nadzornog dijaloga ili u kontekstu upravnih sankcija)
 - ii. utvrđeno je da institucija krši svoje obveze koje se odnose na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u matičnoj državi članici ili državi članici domaćinu ili u trećoj zemlji
 - iii. institucija je značajno promijenila svoju poslovnu aktivnost ili poslovni model na način koji upućuje na to da se njezina izloženost riziku od pranja novca / financiranja terorizma znatno povećala ili
- d. u svakom slučaju koji može na neki drugi način značajno utjecati na primjerenost člana upravljačkog tijela.

27. Institucije trebaju provesti ponovnu procjenu mogućnosti posvećivanja dovoljno vremena za člana upravljačkog tijela ako taj član preuzme dodatnu direktorsku poziciju ili počne obavljati nove relevantne aktivnosti, uključujući političke.

28. Institucije svoje procjene primjerenosti trebaju temeljiti na pojmovima definiranim u glavi III., uzimajući u obzir raznolikost upravljačkog tijela navedenu u glavi V., te bi trebale provoditi politiku i postupke u pogledu primjerenosti kako je utvrđeno u glavama VI. i VII.

2. Procjena kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela koju provode institucije

29. Institucije pri ispunjavanju obveze utvrđene člankom 91. stavkom 7. Direktive 2013/36/EU trebaju osigurati da upravljačko tijelo u svakom trenutku kolektivno posjeduje adekvatno znanje, vještine i iskustvo kako bi moglo razumjeti aktivnosti institucije, uključujući glavne rizike. Neovisno o zahtjevima koji se odnose na iskustvo, znanje i vještine za svakog člana upravljačkog tijela, institucije bi trebale osigurati da ukupni sastav upravljačkog tijela odražava dovoljno širok raspon znanja, vještina i iskustva kako bi razumjelo aktivnosti institucije, uključujući glavne rizike.

30. Institucije trebaju procijeniti kolektivnu primjerenost ili provesti ponovnu procjenu kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela, posebno:

- a. pri podnošenju zahtjeva za odobrenje za početak poslovanja, uključujući situacije u kojima su odobrene dodatne aktivnosti
- b. kada se pojave značajne promjene sastava upravljačkog tijela, uključujući:

- i. pri imenovanju novih članova upravljačkog tijela, uključujući slučajeve u kojima se to događa kao posljedica izravnog ili neizravnog stjecanja ili povećanja kvalificiranog udjela u instituciji⁹
- ii. pri ponovnom imenovanju članova upravljačkog tijela ako su se promijenili zahtjevi položaja ili ako su članovi imenovani na drugi položaj unutar upravljačkog tijela
- iii. kada imenovani ili ponovno imenovani članovi prestanu biti članovi upravljačkog tijela.

c. kontinuirano u skladu sa stavkom 31.

31. Institucije trebaju provesti ponovnu procjenu kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela, posebno u sljedećim slučajevima:

- a. ako je došlo do značajne promjene poslovnog modela, sklonosti preuzimanju rizika ili strategije rizika, odnosno strukture institucije na pojedinačnoj razini ili na razini grupe
- b. u okviru pregleda sustava internog upravljanja koji provodi upravljačko tijelo
- c. ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se odvijalo pranje novca ili financiranje terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma u vezi s tom institucijom, a posebno u situacijama u kojima raspoložive informacije upućuju na sljedeće:
 - i. institucija nije provela odgovarajuće unutarnje kontrole ili nadzorne mehanizme za praćenje i ublažavanje rizika od pranja novca / financiranja terorizma (npr. utvrđenih na temelju nalaza nadzora u sklopu izravnih ili neizravnih nadzora ili nadzornog dijaloga ili u kontekstu upravnih sankcija)
 - ii. utvrđeno je da institucija krši svoje obveze koje se odnose na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u matičnoj državi članici ili državi članici domaćinu ili u trećoj zemlji ili
 - iii. institucija je značajno promijenila svoju poslovnu aktivnost ili poslovni model na način koji upućuje na to da se njezina izloženost riziku od pranja novca / financiranja terorizma znatno povećala
- d. u svakom slučaju koji može na neki drugi način značajno utjecati na kolektivnu primjerenost upravljačkog tijela.

32. Ako se provodi ponovna procjena kolektivne primjerenosti, institucije svoju procjenu trebaju usmjeriti na relevantne promjene poslovnih aktivnosti, strategija i profila rizičnosti institucije

⁹ Vidi bilješku 17.

te na promjene raspodjele dužnosti unutar upravljačkog tijela i na njihov učinak na potrebno kolektivno znanje, vještine i iskustvo upravljačkog tijela.

33. Institucije svoje procjene primjerenosti trebaju temeljiti na pojmovima definiranim u glavi III. te trebaju provoditi politiku i postupke u pogledu primjerenosti kako je utvrđeno u glavama VI. i VII.
34. Početna i kontinuirana procjena kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela odgovornost je institucija. Ako procjenu provode i nadležna tijela u svrhu nadzora, institucije i dalje snose odgovornost za procjenu i osiguranje kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela.

3. Procjena primjerenosti nositelja ključnih funkcija koju provode relevantne institucije

35. Iako sve institucije trebaju osigurati da njihovo osoblje može primjerenom obavljati svoje funkcije, relevantne institucije trebaju posebno osigurati da nositelji ključnih funkcija imaju dovoljno dobar ugled, da su iskreni i poštteni te da u svakom trenutku posjeduju dostatno znanje, vještine i iskustvo za svoje položaje te procijeniti prethodno navedene elemente, a posebno u sljedećim situacijama:
 - a. pri podnošenju zahtjeva za odobrenje za rad
 - b. pri imenovanju novih nositelja ključnih funkcija, uključujući slučajeve u kojima se to događa kao posljedica izravnog ili neizravnog stjecanja ili povećanja kvalificiranog udjela u instituciji
 - c. ako je potrebno, u skladu sa stavkom 36.
36. Relevantne institucije trebaju kontinuirano pratiti ugled, iskrenost, poštenje, znanje, vještine i iskustvo nositelja ključnih funkcija kako bi, s obzirom na sve važne nove činjenice, utvrdile situacije u kojima treba provesti ponovnu procjenu. Konkretno, ponovnu procjenu treba provesti u sljedećim slučajevima:
 - a. ako postoji dvojba s obzirom na njihovu primjerenost
 - b. u slučaju značajnog utjecaja na ugled pojedinca
 - c. ako postoje opravdani razlozi za sumnju da se odvijalo pranje novca ili financiranje terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma u vezi s tom institucijom, a posebno u situacijama u kojima raspoložive informacije upućuju na sljedeće:
 - i. institucija nije provela odgovarajuće unutarnje kontrole ili nadzorne mehanizme za praćenje i ublažavanje rizika od pranja novca / financiranja

terorizma (npr. utvrđenih na temelju nalaza nadzora u sklopu izravnih ili neizravnih nadzora ili nadzornog dijaloga ili u kontekstu upravnih sankcija)

- ii. utvrđeno je da institucija krši svoje obveze koje se odnose na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u matičnoj zemlji ili u inozemstvu ili
- iii. institucija je značajno promijenila svoju poslovnu aktivnost ili poslovni model na način koji upućuje na to da se njezina izloženost riziku od pranja novca / financiranja terorizma znatno povećala

d. u okviru pregleda sustava internog upravljanja koji provodi upravljačko tijelo

e. u svakom slučaju koji može na neki drugi način značajno utjecati na primjerenost pojedinca.

37. Procjena ugleda, iskrenosti, poštenja, znanja, vještina i iskustva pojedinih nositelja ključnih funkcija treba se temeljiti na istim kriterijima koji se primjenjuju za procjenu navedenih zahtjeva povezanih s primjerenošću članova upravljačkog tijela. Pri procjeni znanja, vještina i iskustva potrebno je razmotriti ulogu i dužnosti konkretnog položaja.

38. Početna i kontinuirana procjena primjerenosti nositelja ključnih funkcija odgovornost je institucija. Ako procjenu nekih nositelja ključnih funkcija provode i nadležna tijela u svrhu nadzora, institucije i dalje snose odgovornost za procjenu i osiguranje primjerenosti tih nositelja ključnih funkcija.

Glava III. – Pojmovi primjerenosti navedeni u članku 91. stavku 12. Direktive 2013/36/EU

4. Član upravljačkog tijela posvećuje dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija

39. Institucije trebaju procijeniti može li član upravljačkog tijela posvetiti dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija i odgovornosti, uključujući razumijevanje poslovanja institucije, njezinih glavnih rizika te implikacija poslovne strategije i strategije rizika. Ako osoba ima funkciju u značajnoj instituciji obuhvaćenoj Direktivom o kapitalnim zahtjevima, procjenom treba osigurati da se poštuje ograničenje najvećeg broja direktorskih pozicija iz članka 91. stavka 3. Direktive 2013/36/EU ili članka 9. stavka 2. Direktive 2014/65/EU, ovisno o slučaju.

40. Članovi bi trebali moći izvršavati svoje dužnosti i u razdobljima posebno povećane aktivnosti, kao što su restrukturiranje, premještanje institucije, stjecanje, spajanje, preuzimanje ili krizna situacija ili koje su posljedica neke veće poteškoće s jednom ili više njezinih poslovnih aktivnosti, uzimajući u obzir činjenicu da u takvim razdobljima može biti potrebno posvetiti više vremena obavljanju funkcija nego u uobičajenim razdobljima.

41. Pri procjeni posvećuje li član dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija institucije trebaju uzeti u obzir barem sljedeće:

- a. broj direktorskih pozicija u financijskim i nefinancijskim društvima na kojima se taj član istodobno nalazi uzimajući u obzir moguće sinergije kada se pozicije obnašaju unutar iste grupe, uključujući slučajeve djelovanja u ime pravne osobe ili kao zamjenik člana upravljačkog tijela
- b. veličinu, vrstu, opseg i složenost aktivnosti subjekta ako član ima direktorsku poziciju, a posebno je li riječ o subjektu osnovanom u EU-u
- c. zemljopisnu prisutnost člana i vrijeme putovanja potrebno za tu funkciju
- d. broj sastanaka zakazanih za upravljačko tijelo
- e. direktorske pozicije na kojima se član istodobno nalazi u organizacijama koje nemaju pretežno komercijalne ciljeve
- f. sve potrebne sastanke koji će se održati, posebno s nadležnim tijelima ili drugim unutarnjim ili vanjskim dionicima izvan službenog rasporeda sastanaka upravljačkog tijela
- g. vrstu konkretne pozicije i odgovornosti člana, uključujući konkretne uloge kao što su glavni izvršni direktor, predsjednik ili član odbora, ima li član izvršnu ili neizvršnu poziciju te potrebu da taj član prisustvuje sastancima u društvima navedenima u točki (a) i u instituciji
- h. druge vanjske profesionalne ili političke aktivnosti te sve druge funkcije i relevantne aktivnosti unutar i izvan financijskog sektora te unutar i izvan EU-a
- i. potrebnu uvodnu obuku i osposobljavanje
- j. sve druge relevantne dužnosti člana za koje institucije smatraju da ih je potrebno uzeti u obzir pri procjeni posvećuje li član dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija i
- k. dostupne relevantne referentne vrijednosti koje se odnose na vrijeme koje treba posvetiti obavljanju funkcija, uključujući referentne vrijednosti koje je pružila EBA¹⁰.

42. Institucije trebaju u pisanom obliku evidentirati uloge, dužnosti i potrebne sposobnosti koje se odnose na različite pozicije unutar upravljačkog tijela i očekivano vrijeme koje treba posvetiti obavljanju funkcija za svaku poziciju, uzimajući u obzir i potrebu za posvećivanjem dovoljnog vremena uvodnoj obuci i osposobljavanju. U tu svrhu manje i manje složene

¹⁰ Podatci za 2015. godinu uključeni su kao prilog procjeni učinka u ovim smjernicama.

institucije mogu razlikovati očekivano vrijeme koje treba posvetiti obavljanju funkcija samo s obzirom na pozicije izvršnog i neizvršnog direktora.

43. Član upravljačkog tijela trebao bi biti upoznat s očekivanim vremenom koje treba posvetiti obavljanju svojih dužnosti. Institucije mogu tražiti od člana da potvrdi može li posvetiti tu količinu vremena ulozi.
44. Institucije trebaju pratiti posvećuju li članovi upravljačkog tijela dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija. Priprema za sastanke, prisustvovanje sastancima i aktivno sudjelovanje članova na sastancima upravljačkog tijela pokazatelji su vremena koje se posvećuje obavljanju funkcija.
45. Institucija bi u svojoj procjeni posvećuju li drugi pojedinačni članovi upravljačkog tijela dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija trebala razmotriti i učinak eventualnih dugoročnih odsutnosti članova upravljačkog tijela.
46. Institucije bi trebale voditi evidenciju o svim vanjskim profesionalnim i političkim položajima članova upravljačkog tijela. Tu je evidenciju potrebno ažurirati kad god član obavijesti instituciju o promjeni i kada institucija na neki drugi način dozna za takve promjene. Ako dođe do promjena na tim pozicijama koje bi mogle umanjiti sposobnost člana upravljačkog tijela da posveti dovoljno vremena obavljanju svoje funkcije, institucija treba provesti ponovnu procjenu sposobnosti člana da posveti dovoljno vremena obavljanju funkcija za svoju poziciju.

5. Izračun broja direktorskih pozicija

47. Osim zahtjeva u vezi s posvećivanjem dovoljno vremena obavljanju svojih funkcija, članovi upravljačkog tijela koji se nalaze na direktorskim pozicijama unutar značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima moraju poštovati ograničenja broja direktorskih pozicija iz članka 91. stavka 3. Direktive 2013/36/EU.
48. Za potrebe članka 91. stavka 3. Direktive 2013/36/EU, ako direktorska pozicija istodobno uključuje izvršne i neizvršne odgovornosti, ta bi se direktorska pozicija trebala računati kao pozicija izvršnog direktora.
49. Ako se više direktorskih pozicija smatra jednom direktorskom pozicijom, kako je opisano u članku 91. stavku 4. Direktive 2013/36/EU i kako je utvrđeno u točkama od 50. do 55., ta jedna direktorska pozicija treba se računati kao jedna pozicija izvršnog direktora kada uključuje barem jednu poziciju izvršnog direktora, a inače se treba računati kao jedna pozicija neizvršnog direktora.
50. U skladu s člankom 91. stavkom 4. točkom (a) Direktive 2013/36/EU sve direktorske pozicije unutar iste grupe računaju se kao jedna direktorska pozicija.

51. U skladu s člankom 91. stavkom 4. točkom (b) podtočkom ii. Direktive 2013/36/EU sve direktorske pozicije u društvima u kojima institucija ima kvalificirani udio, no koja nisu društva kćeri unutar iste grupe, računaju se kao jedna direktorska pozicija. Ta jedna direktorska pozicija u društvu u kojem institucija ima kvalificirani udio računa se kao zasebna jedna direktorska pozicija, tj. direktorska pozicija u istoj instituciji i jedna direktorska pozicija u društvu u kojem institucija ima kvalificirani udio zajedno se računaju kao dvije direktorske pozicije.
52. Kada više institucija u istoj grupi ima kvalificirane udjele, potrebno je računati direktorske pozicije u svim društvima u kojima institucija ima kvalificirani udio, uzimajući u obzir konsolidirani položaj (na temelju računovodstvenog opsega konsolidacije) institucije kao zasebnu jednu direktorsku poziciju. Ta jedna direktorska pozicija u društvu u kojem institucija ima kvalificirani udio računa se kao zasebna jedna direktorska pozicija, tj. jedna direktorska pozicija koja obuhvaća direktorske pozicije u subjektima koji pripadaju istoj grupi i jedna direktorska pozicija koja obuhvaća direktorske pozicije u svim društvima u kojima institucija ima kvalificirani udio unutar iste grupe računaju se kao dvije direktorske pozicije.
53. Ako član upravljačkog tijela ima direktorske pozicije u različitim grupama ili društvima, sve direktorske pozicije u istom institucionalnom sustavu zaštite, kako je navedeno u članku 91. stavku 4. točki (b) podtočki i. Direktive 2013/36/EU, računaju se kao jedna direktorska pozicija. Ako primjena pravila utvrđenog člankom 91. stavkom 4. točkom (b) podtočkom i. Direktive 2013/36/EU u vezi s izračunom broja direktorskih pozicija u istom institucionalnom sustavu zaštite vodi do većeg broja pojedinačnih direktorskih pozicija nego primjena pravila utvrđenog člankom 91. stavkom 4. točkom (a) u vezi s izračunom broja pojedinačnih direktorskih pozicija u grupama, treba primjenjivati manji broj pojedinačnih direktorskih pozicija (npr. ako se direktorske pozicije obnašaju u dvjema grupama, u oba slučaja u društvima koja su članovi i istodobno u društvima koja nisu članovi istog institucionalnog sustava zaštite, to bi se trebalo računati kao samo dvije pojedinačne direktorske pozicije).
54. Direktorske pozicije u subjektima koji nemaju pretežno komercijalne ciljeve ne smiju se uzimati u obzir pri izračunu broja direktorskih pozicija na temelju članka 91. stavka 3. te direktive. Međutim, te bi aktivnosti trebalo uzeti u obzir pri procjeni vremena koje određeni član treba posvetiti obavljanju funkcija.
55. Subjekti koji nemaju pretežno komercijalne ciljeve uključuju, među ostalim:
- a. dobrotvorne organizacije
 - b. ostale neprofitne organizacije i
 - c. društva koja su osnovana isključivo u svrhu upravljanja privatnim gospodarskim interesima članova upravljačkog tijela ili članova njihovih obitelji, pod uvjetom da član upravljačkog tijela ne mora njima svakodnevno upravljati.

6. Adekvatno znanje, vještine i iskustvo

56. Članovi upravljačkog tijela trebaju razumjeti poslovanje institucije i njezine rizike u mjeri razmjernoj svojim odgovornostima. To uključuje odgovarajuće razumijevanje onih područja za koje pojedinačni član nije izravno odgovoran, no odgovoran je kolektivno zajedno s drugim članovima upravljačkog tijela.
57. Članovi upravljačkog tijela trebaju jasno razumjeti sustave upravljanja institucije, njihovu ulogu i odgovornosti i, ako je primjenjivo, strukturu grupe i sve moguće sukobe interesa koji mogu proizaći iz nje. Članovi upravljačkog tijela trebali bi moći pridonijeti provedbi odgovarajuće kulture, korporativnih vrijednosti i ponašanja u upravljačkom tijelu i instituciji¹¹.
58. Ne dovodeći u pitanje prenošenje Direktive (EU) 2015/849 u nacionalno pravo, član upravljačkog tijela za kojeg je utvrđeno da je odgovoran za provedbu zakona i drugih propisa potrebnih za usklađivanje s Direktivom (EU) 2015/849¹² treba posjedovati dobro znanje, vještine i relevantno iskustvo u vezi s utvrđivanjem i procjenom rizika od pranja novca i financiranja terorizma te politika, kontrola i postupaka za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Ta osoba treba dobro razumjeti u kojoj mjeri poslovni model institucije izlaže tu instituciju rizicima od pranja novca i financiranja terorizma.
59. U tom pogledu pri procjeni adekvatnog znanja, vještina i iskustva potrebno je uzeti u obzir sljedeće:
- ulogu i dužnosti pozicije i potrebne sposobnosti
 - znanje i vještine stečene obrazovanjem, osposobljavanjem i praksom
 - praktično i profesionalno iskustvo stečeno na prethodnim pozicijama i
 - znanje i vještine stečeni i dokazani profesionalnim ponašanjem člana upravljačkog tijela.
60. Kako bi se pravilno procijenile vještine članova upravljačkog tijela, institucije bi trebale razmotriti upotrebu nepotpunog popisa relevantnih vještina iz Priloga II. ovim smjernicama, uzimajući u obzir ulogu i dužnosti povezane s pozicijom člana upravljačkog tijela.
61. Potrebno je razmotriti razinu i profil obrazovanja člana te je li ono povezano s područjem bankarstva i financijskih usluga ili drugim relevantnim područjima. Konkretno, obrazovanje iz područja bankarstva i financija, ekonomije, prava, računovodstva, revizije, administracije,

¹¹ Vidi i smjernice EBA-e o internom upravljanju: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

¹² Utvrđivanje određenog člana upravljačkog tijela kao odgovornog za borbu protiv pranja novca provodi se u svrhu raspodjele dužnosti i time se ne dovodi u pitanje konačna odgovornost upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji za svakodnevno upravljanje institucijom i njegova odgovornost za sve aktivnosti institucije.

financijskog prava, informacijske tehnologije i kvantitativnih metoda može se općenito smatrati relevantnim za sektor financijskih usluga.

62. Procjena ne bi trebala biti ograničena na stupanj obrazovanja člana ni na dokaz određenog razdoblja radnog iskustva u nekoj instituciji. Potrebno je provesti temeljitiju analizu praktičnog iskustva člana jer znanje i vještine stečeni u prijašnjim zanimanjima ovise o vrsti, opsegu i složenosti poslovanja te o funkciji koju je član obavljao.

63. Pri procjeni znanja, vještina i iskustva člana upravljačkog tijela potrebno je razmotriti teorijsko i praktično iskustvo u sljedećim područjima:

- a. bankarstvu i financijskim tržištima
- b. pravnim zahtjevima i regulatornom okviru
- c. strateškom planiranju, razumijevanju poslovne strategije ili poslovnog plana institucije i njihovu ostvarenju
- d. upravljanju rizicima (utvrđivanje, procjena, praćenje, kontrola i ublažavanje glavnih vrsta rizika kojima je izložena institucija, uključujući ekološke, upravljačke i socijalne rizike i faktore rizika)
- e. računovodstvu i reviziji
- f. procjeni učinkovitosti mehanizama institucije, što obuhvaća omogućavanje učinkovitog upravljanja, nadzora i kontrole i
- g. tumačenju financijskih informacija institucije, utvrđivanju ključnih problema na temelju tih informacija te odgovarajućim kontrolama i mjerama.

64. Članovi upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji trebaju posjedovati dovoljno praktičnog i profesionalnog iskustva koje su stekli na rukovodećoj poziciji tijekom dovoljno dugog razdoblja. Kratkotrajne pozicije mogu se uzeti u obzir u procjeni, ali takve pozicije same po sebi nisu dovoljne za pretpostavku da član ima dovoljno iskustva. Pri procjeni praktičnog i profesionalnog iskustva stečenog na prethodnim pozicijama potrebno je posebno uzeti u obzir sljedeće:

- a. vrstu rukovodeće pozicije i njezinu hijerarhijsku razinu
- b. trajanje radnog odnosa
- c. vrstu i složenost društva u kojem je osoba bila na predmetnoj poziciji, uključujući njegovu organizacijsku strukturu
- d. opseg kompetencija, ovlasti odlučivanja i odgovornosti člana

- e. tehničko znanje stečeno na poziciji
- f. broj podređenih osoba.

65. Članovi upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji trebaju biti u mogućnosti konstruktivno preispitivati odluke upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i učinkovito ga nadzirati. Adekvatno znanje, vještine i iskustvo za učinkovito obnašanje nadzorne funkcije moglo se steći na relevantnim akademskim ili administrativnim položajima ili nadzorom ili kontrolom financijskih institucija ili drugih društava, odnosno upravljanjem njima.

7. Kriteriji kolektivne primjerenosti

66. Upravljačko tijelo treba kolektivno moći razumjeti aktivnosti institucije, uključujući glavne rizike. Osim ako je drukčije navedeno u ovom odjeljku, ti se kriteriji trebaju primjenjivati zasebno na upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji i na upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji.

67. Članovi upravljačkog tijela trebali bi kolektivno moći donijeti odgovarajuće odluke uzimajući u obzir poslovni model, sklonost preuzimanju rizika, strategiju i tržišta na kojima institucija posluje.

68. Članovi upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji trebaju kolektivno moći učinkovito preispitivati i nadzirati odluke koje donosi upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji.

69. Upravljačko tijelo treba kolektivno obuhvaćati sva područja znanja potrebna za poslovne aktivnosti institucije, a članovi upravljačkog tijela trebaju posjedovati dovoljnu stručnost. Treba bi postojati dovoljan broj članova sa znanjem o svakom području kako bi se omogućila rasprava o odlukama. Članovi upravljačkog tijela trebali bi kolektivno imati vještine iskazivanja svojih stajališta i utjecanja na postupak odlučivanja unutar upravljačkog tijela.

70. Sastav upravljačkog tijela trebao bi odražavati znanje, vještine i iskustvo koji su potrebni za ispunjavanje njegovih odgovornosti. To podrazumijeva da upravljačko tijelo kolektivno odgovarajuće razumije područja za koja su članovi kolektivno odgovorni te vještine povezane s učinkovitim upravljanjem institucijom i njezinim nadzorom, uključujući sljedeće aspekte:

- a. poslovanje institucije i glavne rizike povezane s njime
- b. sve značajne aktivnosti institucije
- c. relevantna područja sektorskih/financijskih kompetencija, uključujući financijska tržišta i tržišta kapitala, solventnost i modele, ekološke, upravljačke i socijalne rizike te faktore rizika
- d. financijsko računovodstvo i izvješćivanje
- e. upravljanje rizicima, usklađenost i unutarnju reviziju

- f. informacijsku tehnologiju i sigurnost
- g. lokalna, regionalna i globalna tržišta, ako je primjenjivo
- h. pravno i regulatorno okružje
- i. upravljačke vještine i iskustvo
- j. sposobnost strateškog planiranja
- k. upravljanje nacionalnim i međunarodnim grupama te upravljanje rizicima povezanim sa strukturama grupa, ako je primjenjivo.

71. Iako bi upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji trebalo kolektivno imati visoku razinu upravljačkih vještina, upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji trebalo bi kolektivno imati dostatne upravljačke vještine kako bi učinkovito organiziralo svoje zadaće te kako bi moglo razumjeti i preispitivati primijenjene upravljačke prakse i odluke koje donosi upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji.

8. Ugled, iskrenost i poštenje

72. Za člana upravljačkog tijela trebalo bi se smatrati da ima dobar ugled te da je iskren i pošten ako ne postoje objektivne i dokazive osnove koje ukazuju drugačije, posebno uzimajući u obzir relevantne raspoložive informacije o čimbenicima ili situacijama opisanim u stavcima od 73. do 77. Pri procjeni ugleda, iskrenosti i poštenja trebalo bi uzeti u obzir i utjecaj kumulativnih učinaka manjih incidenata na ugled člana.

73. Ne dovodeći u pitanje temeljna prava, pri procjeni dobrog ugleda, iskrenosti i poštenja treba uzeti u obzir svu relevantnu kaznenu ili administrativnu evidenciju, imajući u vidu vrstu osuđujuće presude ili optužnice, ulogu uključenog pojedinca, izrečenu kaznu, dosegnutu fazu sudskog postupka i sve mjere rehabilitacije koje su stupile na snagu. Potrebno je razmotriti okolnosti, uključujući olakotne okolnosti, težinu relevantnog kaznenog djela ili administrativne ili nadzorne mjere, vrijeme proteklo od počinjenja kaznenog djela, ponašanje člana nakon počinjenja kaznenog djela ili mjere te važnost kaznenog djela ili mjere za ulogu člana. Potrebno je uzeti u obzir svu relevantnu kaznenu ili administrativnu evidenciju, imajući u vidu rokove zastare koji su na snazi u nacionalnom pravu.

74. Ne dovodeći u pitanje presumpciju nedužnosti primjenjivu na kaznene postupke i druga temeljna prava, pri procjeni ugleda, iskrenosti i poštenja potrebno je uzeti u obzir barem sljedeće čimbenike:

- a. osuđujuće presude ili aktualne optužnice zbog kaznenog djela, posebno:
 - i. kaznenih djela na temelju zakona kojima se uređuju bankarstvo, financije, vrijednosni papiri i djelatnosti osiguranja ili zakona koji se odnose na tržišta

vrijednosnih papira ili financijske instrumente ili instrumente plaćanja, uključujući zakone koji se odnose na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma ili na bilo koje od predikatnih kaznenih djela povezanih s pranjem novca, kako je utvrđeno u Direktivi (EU) 2015/849, korupciju, manipuliranje tržištem ili trgovanje na temelju povlaštenih informacija i lihvarstvo

- ii. nepoštene prakse, prijevara ili drugih financijskih kaznenih djela
- iii. poreznih kaznenih djela, bilo da su počinjena izravno ili neizravno, uključujući nezakonitim ili zabranjenim praksama dividendne arbitraže
- iv. drugih kaznenih djela utvrđenih zakonodavstvom kojim se uređuju trgovačka društva, stečaj, nesolventnost ili zaštita potrošača.

- b. druge relevantne aktualne ili prijašnje nalaze i mjere bilo kojeg regulatornog ili strukovnog tijela zbog neusklađenosti s bilo kojim relevantnim odredbama kojima se uređuju bankarske djelatnosti, financijske djelatnosti, djelatnosti povezane s vrijednosnim papirima ili osiguranjem ili bilo koje od pitanja iz prethodne točke (a).

75. Ne dovodeći u pitanje temeljna prava pojedinaca¹³, potrebno je uzeti u obzir istrage koje su u tijeku kada proizlaze iz sudskih ili upravnih postupaka ili drugih istovjetnih istraga regulatornih tijela. Institucije i nadležna tijela trebaju razmotriti i druga negativna izvješća s relevantnim, vjerodostojnim i pouzdanim informacijama (npr. kao dio postupaka koji se odnose na zviždače).

76. Potrebno je razmotriti sljedeće situacije koje se odnose na prijašnje i sadašnje poslovne rezultate i financijsko stanje člana upravljačkog tijela s obzirom na njihov mogući utjecaj na ugled, iskrenost i poštenje tog člana:

- a. status dužnika koji ne ispunjava obveze (npr. negativne ocjene u pouzdanom kreditnom registru, ako je dostupno)
- b. financijske i poslovne rezultate subjekata koji su u vlasništvu člana ili kojima član upravlja odnosno u kojima je član imao ili ima značajan udio ili utjecaj, uz poseban naglasak na sve stečajne i likvidacijske postupke te na to je li član pridonio situaciji koja je dovela do tog postupka i na koji način
- c. prijavu osobnog stečaja i
- d. ne dovodeći u pitanje pretpostavku nedužnosti, građanske parnice, upravne ili kaznene postupke, velika ulaganja ili izloženosti i ugovorene kredite u mjeri u kojoj mogu imati značajan utjecaj na financijsko stanje člana ili subjekata koji su u vlasništvu člana ili kojima član upravlja odnosno u kojima član ima značajan udio.

¹³ U skladu s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima: https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights_hr

77. Član upravljačkog tijela treba održavati visoke standarde poštenja i iskrenosti. Pri procjeni ugleda, iskrenosti i poštenja potrebno je razmotriti barem još sljedeće čimbenike:

- a. sve dokaze da osoba u svojim odnosima s nadležnim tijelima nije bila transparentna, otvorena i spremna na suradnju
- b. odbijanje, opoziv, oduzimanje ili prekid bilo koje registracije, odobrenja za rad, članstva ili dozvole za obavljanje trgovinske, poslovne ili profesionalne djelatnosti
- c. razloge svakog otkaza ugovora o radu ili smjenjivanja s bilo kojeg odgovornog položaja, raskida fiducijarnog odnosa ili slične situacije odnosno zahtjeva za odstupanje s takva položaja
- d. zabranu obavljanja funkcije člana upravljačkog tijela koju je donijelo relevantno nadležno tijelo, što se odnosi i na one osobe koje stvarno upravljaju poslovanjem subjekta i
- e. sve druge dokaze ili ozbiljne navode koji se temelje na relevantnim, vjerodostojnim i pouzdanim informacijama koje upućuju na to da ta osoba djeluje na način koji nije u skladu s visokim standardima ponašanja.

9. Neovisno mišljenje i neovisni članovi

9.1 Interakcija između neovisnog mišljenja i načela neovisnosti

78. Pri procjeni neovisnosti članova institucije bi trebale razlikovati pojam „neovisnog mišljenja”, primjenjivog na sve članove upravljačkog tijela institucije, i načelo „neovisnosti”, koja je potrebna za određene članove upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji relevantne institucije. Kriteriji za procjenu „neovisnog mišljenja” navedeni su u odjeljku 9.2, a za procjenu „neovisnosti” u odjeljku 9.3.
79. Postupanje na temelju „neovisnog mišljenja” obrazac je ponašanja koji se posebno pokazuje tijekom rasprava i donošenja odluka u upravljačkom tijelu te je potrebno za svakog člana upravljačkog tijela neovisno o tome smatra li se član „neovisnim” u skladu s odjeljkom 9.3. Svi članovi upravljačkog tijela trebali bi aktivno izvršavati svoje dužnosti i trebali bi moći donositi vlastite razborite, objektivne i neovisne odluke i prosudbe pri obavljanju svojih funkcija i odgovornosti.
80. „Neovisnost” znači da član upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji nema nikakve sadašnje ili nedavne prošle odnose niti veze bilo koje vrste s relevantnom institucijom ili njezinim rukovodstvom koji bi mogli utjecati na njegovu objektivnu i uravnoteženu prosudbu te umanjiti njegovu sposobnost za samostalno odlučivanje. Činjenica da se član smatra „neovisnim” ne znači da se automatski treba smatrati da član upravljačkog tijela samim time ima i „neovisno mišljenje” jer taj član možda ne posjeduje potrebne vještine ponašanja.

9.2 Neovisno mišljenje

81. Pri procjeni neovisnog mišljenja iz stavka 79. institucije bi trebale procijeniti imaju li svi članovi upravljačkog tijela sljedeće odlike:
- a. potrebne vještine ponašanja, uključujući:
 - i. hrabrost, uvjerenost i snagu za učinkovitu procjenu i preispitivanje odluka koje predlažu drugi članovi upravljačkog tijela
 - ii. sposobnost postavljanja pitanja članovima upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i
 - iii. sposobnost odupiranja „grupnom mišljenju”.
 - b. sukobe interesa u mjeri koja bi utjecala na njihovu sposobnost za neovisno i objektivno obavljanje vlastitih dužnosti.

82. Pri procjeni potrebnih vještina ponašanja člana iz stavka 82. točke (a) potrebno je uzeti u obzir njegovo prethodno i sadašnje ponašanje, posebno u okviru institucije.
83. Pri procjeni postojanja sukoba interesa iz stavka 82. točke (b) institucije bi trebale utvrditi stvarne ili moguće sukobe interesa u skladu s politikom upravljanja sukobima interesa te institucije¹⁴ i procijeniti njihovu značajnost. Potrebno je razmotriti barem sljedeće situacije koje mogu dovesti do stvarnih ili potencijalnih sukoba interesa:
- a. gospodarske interese (npr. dionice, druga vlasnička prava i članstva, udjele i druge gospodarske interese u komercijalnim klijentima, prava intelektualnog vlasništva, zajmove koje je institucija odobrila društvu u vlasništvu članova upravljačkog tijela)
 - b. osobne ili profesionalne odnose s vlasnicima kvalificiranih udjela u instituciji
 - c. osobne ili profesionalne odnose s osobljem institucije ili subjekata uključenih u opseg bonitetne konsolidacije (npr. bliski obiteljski odnosi)
 - d. ostala radna mjesta i prethodna radna mjesta u nedavnoj prošlosti (npr. u posljednjih pet godina)
 - e. osobne ili profesionalne odnose s relevantnim vanjskim dionicima (npr. povezanost sa značajnim dobavljačima, konzultantskim društvima ili drugim pružateljima usluga)
 - f. članstvo u tijelu odnosno vlasništvo tijela ili subjekta sa sukobljenim interesima
 - g. politički utjecaj ili političke veze.
84. Upravljačko tijelo treba na odgovarajući način priopćiti sve stvarne i moguće sukobe interesa na razini upravljačkog tijela, raspraviti o njima, dokumentirati ih, donijeti odluku o njima i njima propisno upravljati (tj. treba poduzeti potrebne mjere za njihovo smanjenje). Član upravljačkog tijela ne bi smio glasovati ni o kojem pitanju ako ima sukob interesa povezan s tim pitanjem¹⁵.
85. Institucije bi trebale obavijestiti nadležna tijela ako je institucija utvrdila sukob interesa koji može utjecati na neovisno mišljenje člana upravljačkog tijela, uključujući poduzete mjere za njegovo smanjenje.
86. Ako je osoba dioničar, vlasnik ili član institucije, član povezanih društava ili povezanih subjekata, ima privatne račune, kredite ili se koristi drugim uslugama institucije ili bilo kojeg

¹⁴ Informacije o politici upravljanja sukobima interesa za osoblje potražite u smjernicama EBA-e o internom upravljanju.

¹⁵ Informacije o politici upravljanja sukobima interesa za osoblje potražite u smjernicama EBA-e o internom upravljanju.

subjekta obuhvaćenog konsolidacijom, ne bi se smjelo smatrati da to samo po sebi utječe na neovisno mišljenje člana upravljačkog tijela¹⁶.

9.3 Neovisni članovi upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji relevantne institucije

87. Postojanje neovisnih članova, kako je navedeno u članku 80., i članova koji nisu neovisni u upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji smatra se dobrom praksom za sve relevantne institucije.
88. Pri utvrđivanju dovoljnog broja neovisnih članova potrebno je uzeti u obzir načelo proporcionalnosti. Pri utvrđivanju dovoljnog broja neovisnih članova u upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji ne bi trebalo uzeti u obzir članove koji predstavljaju zaposlenike u upravljačkom tijelu. Ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne zahtjeve propisane nacionalnim pravom, treba se primjenjivati sljedeće:
- a. Relevantne institucije navedene u nastavku trebale bi imati upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji koje uključuje dovoljan broj neovisnih članova:
 - i. značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima
 - ii. uvrštene relevantne institucije.
 - b. Relevantne institucije koje nisu ni značajne ni uvrštene trebale bi u načelu imati barem jednog neovisnog člana u upravljačkom tijelu u nadzornoj funkciji. Međutim, nadležna tijela ne mogu zahtijevati imenovanje neovisnih direktora u sljedećim institucijama:
 - i. u relevantnim institucijama koje su u potpunom vlasništvu relevantne institucije, posebno kada se društvo kći nalazi u istoj državi članici kao matična relevantna institucija
 - ii. u investicijskim društvima koja ispunjavaju kriterije iz članka 32. stavka 4. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili druge kriterije koje je utvrdila relevantna država članica u skladu s člankom 32. stavcima 5. i 6. Direktive (EU) 2019/2034.
 - c. U okviru opće odgovornosti upravljačkog tijela neovisni članovi trebali bi imati ključnu ulogu u unaprjeđenju učinkovitosti sustava provjera i ravnoteže u relevantnim institucijama poboljšanjem nadzora nad upravljačkim odlučivanjem i omogućavanjem:

¹⁶ Vidi stavak 114. smjernica EBA-e o internom upravljanju.

- d. da se interesi svih dionika, uključujući manjinske dioničare, na odgovarajući način uzimaju u obzir u raspravama i donošenju odluka upravljačkog tijela; neovisni članovi mogu pomoći smanjiti ili neutralizirati pretjeranu prevlast pojedinačnih članova upravljačkog tijela koji predstavljaju određenu skupinu ili kategoriju dionika
- e. da nijedan pojedinac ni mala skupina članova ne prevladavaju u odlučivanju i
- f. da se sukobima interesa između institucije, njezinih poslovnih jedinica, drugih subjekata u računovodstvenom opsegu konsolidacije i vanjskih dionika, uključujući klijente, upravlja na odgovarajući način.

89. Ne dovodeći u pitanje stavak 91., pretpostavlja se da upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji relevantne institucije nije neovisno u sljedećim situacijama:

- a. Član ima ili je imao funkciju kao član upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji u instituciji unutar opsega bonitetne konsolidacije, osim ako nije bio na toj poziciji tijekom prijašnjih pet godina.
- b. Član je većinski dioničar relevantne institucije, što se određuje upućivanjem na slučajeve navedene u članku 22. stavku 1. Direktive 2013/34/EU, ili zastupa interes većinskog dioničara, uključujući situaciju u kojoj je vlasnik država članica ili drugo javno tijelo.
- c. Član ima značajan financijski ili poslovni odnos s relevantnom institucijom.
- d. Član je zaposlenik većinskog dioničara relevantne institucije ili je na neki drugi način povezan s njime.
- e. Člana zapošljava subjekt koji je obuhvaćen opsegom konsolidacije, osim ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:
 - i. član ne pripada najvišoj hijerarhijskoj razini institucije koja izravno odgovara upravljačkom tijelu
 - ii. član je izabran na nadzornu funkciju u kontekstu sustava predstavljanja zaposlenika, a nacionalnim pravom predviđena je odgovarajuća zaštita od neopravdanog otkaza i drugih oblika nepoštenog postupanja.
- f. Član je prethodno bio zaposlen na poziciji na najvišoj hijerarhijskoj razini u relevantnoj instituciji ili u nekom drugom subjektu u njezinu opsegu bonitetne konsolidacije, pri čemu je bio izravno odgovoran samo upravljačkom tijelu, i nije prošlo najmanje tri godine od prestanka tog zaposlenja do početka rada u upravljačkom tijelu.
- g. Član je unutar razdoblja od tri godine bio rukovoditelj značajnog stručnog savjetnika, vanjskog revizora ili značajnog savjetnika relevantne institucije ili nekog drugog

subjekta u opsegu bonitetne konsolidacije odnosno zaposlenik značajno povezan s pruženom uslugom.

- h. Član je trenutačno ili je u posljednjih godinu dana bio značajni dobavljač ili značajni klijent relevantne institucije ili nekog drugog subjekta u opsegu bonitetne konsolidacije ili je imao neki drugi značajni poslovni odnos, viši je službenik ili je na neki drugi način izravno ili neizravno povezan sa značajnim dobavljačem, klijentom ili poslovnim subjektom koji ima značajni poslovni odnos.
- i. Član uz naknadu za svoju ulogu i naknadu za zaposlenje u skladu s točkom (c) prima i značajne naknade ili druge pogodnosti od relevantne institucije ili nekog drugog subjekta u njegovu opsegu bonitetne konsolidacije.
- j. Član je bio član upravljačkog tijela u subjektu tijekom 12 uzastopnih godina ili dulje.
- k. Član je dio uže obitelji člana upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji relevantne institucije ili nekog drugog subjekta u opsegu bonitetne konsolidacije ili je osoba u situaciji opisanoj u točkama od (a) do (h).

90. Sama činjenica da postoji jedna ili više situacija iz stavka 89. ne znači automatski da član nije neovisan. Ako se član nalazi u jednoj situaciji ili više situacija utvrđenih u stavku 89., relevantna institucija može dokazati nadležnom tijelu da bi člana svejedno trebalo smatrati neovisnim. U tu bi svrhu relevantne institucije trebale moći obrazložiti nadležnom tijelu svoj zaključak zašto ta situacija ne utječe na sposobnost objektivnog i uravnoteženog prosuđivanja te neovisnog odlučivanja člana.

91. Za potrebe stavka 90. relevantne institucije trebale bi uzeti u obzir da činjenica da je osoba dioničar relevantne institucije, ima privatne račune ili kredite ili se koristi drugim uslugama institucije, osim u slučajevima koji su izričito navedeni u ovom odjeljku, ne bi smjela dovesti do situacije u kojoj se člana ne smatra neovisnim ako ostaje unutar odgovarajućeg praga *de minimis*. Takvi odnosi trebali bi se uzeti u obzir u okviru upravljanja sukobima interesa u skladu s relevantnim smjernicama EBA-e o internom upravljanju.

Glava IV. – Ljudski i financijski resursi za osposobljavanje članova upravljačkog tijela

10. Utvrđivanje ciljeva uvodne obuke i osposobljavanja

92. Institucije bi trebale osigurati uvodnu obuku članovima upravljačkog tijela kako bi im se omogućilo jasno razumijevanje relevantnih zakona i drugih propisa, strukture, poslovnog modela, profila rizičnosti i sustava upravljanja institucije i uloga članova unutar njih te kako bi pružile relevantne opće i, prema potrebi, pojedincu prilagođene programe osposobljavanja. Osposobljavanjem bi se trebala promicati i njihova svijest o prednostima koje donosi

raznolikost u upravljačkom tijelu i instituciji. Institucije bi trebale dodijeliti dovoljno resursa za pojedinačnu i kolektivnu uvodnu obuku i osposobljavanje članova upravljačkog tijela.

93. Svi novoimenovani članovi upravljačkog tijela trebali bi primiti ključne informacije najkasnije jedan mjesec nakon preuzimanja dužnosti, a uvodna obuka trebala bi se dovršiti u roku od šest mjeseci.
94. Ako imenovani članovi upravljačkog tijela trebaju ispuniti određeni aspekt elemenata povezanih sa znanjem i vještinama, osposobljavanjem i uvodnom obukom tog člana trebalo bi se nastojati ispraviti utvrđeni nedostatak u odgovarajućem roku, ako je moguće prije stvarnog preuzimanja dužnosti ili što je prije moguće nakon toga. Član bi u svakom slučaju trebao ispuniti sve elemente povezane sa znanjem i vještinama kako je utvrđeno u odjeljku 6. najkasnije jednu godinu nakon preuzimanja dužnosti. Prema potrebi, institucija bi trebala odrediti rok u kojem je potrebno dovršiti potrebne mjere i o tome obavijestiti nadležno tijelo. Članovi upravljačkog tijela trebali bi održavati i produbljivati znanje i vještine potrebne za ispunjavanje svojih odgovornosti.

11. Politika uvodne obuke i osposobljavanja

95. Institucije bi trebale imati uspostavljene politike i postupke uvodne obuke i osposobljavanja članova upravljačkog tijela. Politiku bi trebalo donijeti upravljačko tijelo.
96. Ljudski i financijski resursi predviđeni za uvodnu obuku i osposobljavanje trebali bi biti dovoljni za ostvarivanje ciljeva uvodne obuke i osposobljavanja te za osiguranje primjerenosti člana i njegova ispunjavanja zahtjeva povezanih s njegovom ulogom. Institucija bi pri utvrđivanju ljudskih i financijskih resursa potrebnih za provedbu učinkovitih politika i postupaka za uvodnu obuku i osposobljavanje članova upravljačkog tijela trebala uzeti u obzir dostupne relevantne sektorske referentne vrijednosti, na primjer u vezi s dostupnim proračunom za osposobljavanje i danima osposobljavanja, uključujući rezultate ocjenjivanja u odnosu na referentne vrijednosti koje je dostavila EBA¹⁷.
97. Politike i postupci za uvodnu obuku i osposobljavanje mogu biti dio opće politike povezane s primjerenošću i njima treba utvrditi barem sljedeće:
- a. ciljeve uvodne obuke i osposobljavanja za upravljačko tijelo, zasebno za upravljačku funkciju i za nadzornu funkciju, prema potrebi; to bi trebalo uključivati, prema potrebi, i ciljeve uvodne obuke i osposobljavanja za konkretne pozicije u skladu s njihovim posebnim odgovornostima i sudjelovanjem u odborima
 - b. odgovornosti za razvoj detaljnog programa osposobljavanja

¹⁷ Prilog procjeni učinka u ovim smjernicama uključuje EBA-ine rezultate ocjenjivanja u odnosu na referentne vrijednosti (podatci iz 2015.) za resurse za osposobljavanje i dane osposobljavanja koje su dostavile institucije.

- c. financijske i ljudske resurse koje institucija stavlja na raspolaganje za uvodnu obuku i osposobljavanje, uzimajući u obzir broj sati uvodne obuke i osposobljavanja, njihov trošak i sve povezane administrativne zadatke, kako bi se osiguralo pružanje uvodne obuke i osposobljavanja u skladu s politikom
 - d. jasan postupak u okviru kojeg bilo koji član upravljačkog tijela može zatražiti uvodnu obuku ili osposobljavanje.
98. Pri izradi politike upravljačko tijelo ili odbor za imenovanja, ako je osnovan, trebali bi razmotriti ulazne parametre dobivene od funkcije ljudskih resursa i funkcije odgovorne za izradu proračuna i organizaciju osposobljavanja te, prema potrebi, od relevantnih kontrolnih funkcija.
99. Institucije bi trebale imati uspostavljen postupak za utvrđivanje područja u kojima je potrebno osposobljavanje za upravljačko tijelo u cjelini i za pojedine članove upravljačkog tijela. Relevantna poslovna područja i interne funkcije, uključujući kontrolne funkcije, trebala bi se prema potrebi uključiti u izradu sadržaja programa uvodne obuke i osposobljavanja.
100. Politike i postupci te planovi osposobljavanja trebali bi biti ažurirani kako bi odražavali promjene u upravljanju, strateške promjene, nove proizvode i druge relevantne promjene te promjene u primjenjivom zakonodavstvu i tržišnim kretanjima.
101. Institucije bi trebale imati uspostavljen postupak evaluacije radi preispitivanja provedbe i kvalitete provedene uvodne obuke i osposobljavanja te radi osiguranja usklađenosti s politikama i postupcima za uvodnu obuku i osposobljavanje.

Glava V. – Raznolikost u upravljačkom tijelu

12. Ciljevi politike raznolikosti

102. U skladu s člankom 91. stavkom 10. Direktive 2013/36/EU sve institucije trebale bi imati i primjenjivati politiku za promicanje raznolikosti upravljačkog tijela radi promicanja raznolikosti skupine članova. Njezin bi cilj trebao biti taj da se pri zapošljavanju članova upravljačkog tijela odredi širok raspon kvaliteta i kompetencija kako bi bila zastupljena različita stajališta i iskustva te kako bi se omogućila neovisna mišljenja i razborito odlučivanje u upravljačkom tijelu. Institucije bi trebale težiti odgovarajućoj zastupljenosti svih spolova u upravljačkom tijelu i osigurati poštovanje načela jednakih mogućnosti pri odabiru članova upravljačkog tijela. Kako bi se osiguralo da upravljačko tijelo ima odgovarajuću ravnotežu spolova nije dovoljno samo imati predstavnika zaposlenika manje zastupljenog spola, kada se to zahtijeva nacionalnim pravom.
103. Politika raznolikosti trebala bi se odnositi barem na sljedeće aspekte raznolikosti: obrazovanje i profesionalno iskustvo, spol, dob i, posebno kad je riječ o institucijama koje

djeluju na međunarodnoj razini, geografsko podrijetlo, osim ako je uključivanje aspekta geografskog podrijetla nezakonito u skladu sa zakonima države članice. Politika raznolikosti za značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebala bi uključivati kvantitativnu ciljnu vrijednost za zastupljenost manje zastupljenog spola u upravljačkom tijelu. Značajne institucije trebale bi kvantificirati ciljano sudjelovanje spola koji je manje zastupljen i odrediti primjeren rok u kojem bi se ta ciljna vrijednost trebala ostvariti te način na koji će se ostvariti. Ciljnu vrijednost trebalo bi utvrditi za upravljačko tijelo u cjelini, no može se raščlaniti na upravljačku i nadzornu funkciju ako je upravljačko tijelo dovoljno veliko. U svim drugim institucijama, posebno onima čije upravljačko tijelo ima manje od pet članova, ciljna vrijednost može se izraziti u kvalitativnom obliku.

104. Pri utvrđivanju ciljeva raznolikosti institucije bi trebale razmotriti rezultate ocjenjivanja raznolikosti u odnosu na referentne vrijednosti koje su objavila nadležna tijela, EBA ili druga relevantna međunarodna tijela ili organizacije¹⁸.
105. Politika raznolikosti može uključivati predstavnika zaposlenika u upravljačkom tijelu kako bi se obuhvatilo svakodnevno praktično znanje i iskustvo unutarnjeg poslovanja institucije.
106. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebale bi u okviru godišnjeg preispitivanja sastava upravljačkog tijela dokumentirati svoju usklađenost s postavljenim ciljevima i ciljnim vrijednostima. Ako ciljevi ili ciljne vrijednosti u pogledu raznolikosti nisu ispunjeni, značajna institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebala bi evidentirati razloge za to, mjere koje je potrebno poduzeti i rok u kojem će se mjere poduzeti kako bi se osiguralo ispunjenje ciljeva i ciljnih vrijednosti u pogledu raznolikosti.
107. Kako bi se omogućila odgovarajuća raznolikost kandidata za pozicije u upravljačkom tijelu, institucije bi trebale provesti politiku raznolikosti za osoblje, uključujući aspekte planiranja karijere te mjere za omogućavanje jednakog postupanja prema radnicima različitog spola, kao i jednakih prilika za njih. Takve bi mjere trebale uključivati odredbu da se aspekt odgovarajuće zastupljenosti spolova uzima u obzir i pri odabiru osoblja za rukovodeće pozicije ili pri osposobljavanju rukovodećeg osoblja.
108. Kako bi se podržao raznolik sastav upravljačkog tijela, institucije bi trebale imati politike kojima se osigurava da ne postoji diskriminacija na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, vjere ili uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije¹⁹.

¹⁸ Vidi i EBA-ino izvješće o ocjenjivanju raznolikosti u odnosu na referentne vrijednosti: <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1360107/EBA-Op-2016-10+%28Report+on+the+benchmarking+of+diversity+practices%29.pdf> i <https://eba.europa.eu/eba-calls-measures-ensure-more-balanced-composition-management-bodies-institutions>

¹⁹ Vidi i odjeljak o raznolikosti u smjernicama EBA-e o internom upravljanju.

Glava VI. – Politika primjerenosti i sustavi upravljanja

13. Politika primjerenosti

109. U skladu s člankom 88. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU, upravljačko tijelo institucije definira, nadzire i odgovorno je za provedbu sustava upravljanja kojima se osigurava učinkovito i razborito upravljanje institucijom. Osim toga, u skladu s člankom 9. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU upravljačko tijelo investicijskog društva, kako je definirano u Direktivi 2014/65/EU (društvo obuhvaćeno Direktivom o tržištima financijskih instrumenata), definira, nadgleda i odgovorno je za provedbu sustava upravljanja na način kojim se promiču integritet tržišta i interesi klijenata. To uključuje usklađenost politike primjerenosti institucije s njezinim općim okvirom za korporativno upravljanje, korporativnom kulturom i sklonošću preuzimanju rizika te potpunu funkcionalnost postupaka u okviru politike u skladu s njihovom namjenom. Ne dovodeći u pitanje bilo kakvo potrebno odobrenje dioničara, upravljačko tijelo institucije treba donijeti i održavati politiku za procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela.
110. Politika primjerenosti trebala bi uključivati politiku raznolikosti ili upućivati na nju kako bi se omogućilo da se pri zapošljavanju novih članova vodi računa o raznolikosti.
111. Upravljačko tijelo treba odobriti i sve promjene politike primjerenosti, ne dovodeći u pitanje bilo kakvo potrebno odobrenje dioničara. Potrebno je održavati dokumentaciju u vezi s donošenjem politike i svim njezinim izmjenama (na primjer, u zapisnicima s relevantnih sastanaka).
112. Politika treba biti jasna, dobro dokumentirana i transparentna svim članovima osoblja u instituciji. Pri izradi politike upravljačko tijelo može zatražiti i uzeti u obzir ulazne parametre dobivene od drugih internih odbora, posebno odbora za imenovanja, ako je osnovan, i drugih unutarnjih funkcija, kao što su pravna funkcija, funkcija ljudskih resursa ili kontrolne funkcije.
113. Kontrolne funkcije²⁰ trebaju pružiti učinkovite ulazne parametre za izradu politike primjerenosti u skladu sa svojim ulogama. Konkretno, funkcija praćenja usklađenosti s propisima treba analizirati način na koji politika primjerenosti utječe na usklađenost institucije sa zakonodavstvom, propisima, internim politikama i postupcima te treba izvijestiti upravljačko tijelo o svim utvrđenim rizicima usklađenosti i pitanjima neusklađenosti.
114. Politika treba uključivati načela odabira, praćenja i planiranja sukcesije članova i za ponovno imenovanje postojećih članova te bi njome trebalo utvrditi barem sljedeće:
- a. postupak odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i planiranja sukcesije članova upravljačkog tijela te primjenjiv interni postupak za procjenu primjerenosti člana,

²⁰ Vidi i smjernice EBA-e o internom upravljanju: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

uključujući unutarnju funkciju odgovornu za pružanje podrške u procjeni (na primjer, ljudski resursi)

- b. kriterije koji se trebaju primjenjivati u procjeni, uključujući kriterije primjerenosti utvrđene ovim smjernicama
 - c. na koji način u okviru postupka odabira treba uzeti u obzir politiku raznolikosti za članove upravljačkog tijela značajnih institucija obuhvaćenih Direktivom o kapitalnim zahtjevima i ciljnu zastupljenost spola koji je manje zastupljen u upravljačkom tijelu
 - d. komunikacijski kanal s nadležnim tijelima i
 - e. način na koji treba dokumentirati procjenu.
115. Relevantne institucije u svoju politiku primjerenosti trebaju uključiti i postupke odabira i imenovanja nositelja ključnih funkcija. Politikom primjerenosti mogu se s pomoću pristupa koji se temelji na procjeni rizika utvrditi one pozicije koje relevantne institucije mogu smatrati nositeljima ključnih funkcija uz voditelje kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako te pozicije nisu dio upravljačkog tijela.
116. Upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji i odbor za imenovanja, ako je osnovan, trebaju pratiti učinkovitost politike primjerenosti institucije te preispitati njezinu izradu i provedbu. Prema potrebi upravljačko tijelo treba izmijeniti politiku, uzimajući u obzir preporuke odbora za imenovanje, ako je osnovan, i funkcije unutarnje revizije.

14. Politika primjerenosti u kontekstu grupe

117. U skladu s člankom 109. stavcima 2. i 3. Direktive 2013/36/EU konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima treba osigurati da se politika na razini grupe za procjenu primjerenosti svih članova upravljačkog tijela i nositelja ključnih funkcija dosljedno provodi i da je dobro integrirana u sva društva kćeri u opsegu bonitetne konsolidacije, uključujući ona koja ne podliježu Direktivi 2013/36/EU, čak i ako su osnovane u trećoj zemlji, uključujući u *offshore* financijskim centrima.
118. Politiku treba prilagoditi specifičnoj situaciji kreditnih institucija koje su dio grupe i društvima kćerima u opsegu bonitetne konsolidacije na koja se ne primjenjuje Direktiva 2013/36/EU. Nadležna tijela ili funkcije u konsolidirajućoj instituciji obuhvaćenoj Direktivom o kapitalnim zahtjevima i njezinim društvima kćerima trebaju komunicirati i po potrebi razmjenjivati informacije za procjenu primjerenosti.
119. Konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima treba osigurati usklađenost procjene primjerenosti sa svim posebnim zahtjevima u relevantnoj jurisdikciji. Ako se institucije i subjekti u grupi nalaze u više država članica, konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima treba osigurati da se politikom na razini

grupe uzimaju u obzir razlike između nacionalnih prava trgovačkih društava i drugih regulatornih zahtjeva.

120. Konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima treba osigurati da društva kćeri osnovana u trećim zemljama koja su uključena u opseg bonitetne konsolidacije dosljedno primjenjuju politiku grupe na način koji je u skladu sa zahtjevima iz članka 74, 88. i 91. Direktive 2013/36/EU, ako to nije nezakonito na temelju zakona treće zemlje. U tu svrhu matična društva iz EU-a i njihova društva kćeri na koja se primjenjuje Direktiva 2013/36/EU moraju osigurati da standardi primjerenosti koje primjenjuje društvo kći koje se nalazi u trećoj zemlji odgovaraju barem standardima koji se primjenjuju u Europskoj uniji.
121. Zahtjevi u pogledu primjerenosti iz Direktive 2013/36/EU i ovih smjernica primjenjuju se na institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima neovisno o činjenici da one mogu biti društva kćeri matičnog društva u trećoj zemlji. Ako je društvo kćer koje se nalazi u Europskoj uniji, čije se matično društvo nalazi u trećoj zemlji, konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima, opseg bonitetne konsolidacije ne uključuje razinu matičnog društva koje se nalazi u trećoj zemlji i druga izravna društva kćeri te matične institucije. Konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebala bi osigurati da se politika na razini grupe matične institucije iz treće zemlje uzima u obzir u okviru njezine politike ako navedeno nije u suprotnosti sa zahtjevima iz mjerodavnog prava EU-a ili nacionalnog prava, uključujući ove smjernice.
122. Upravljačko tijelo društava kćeri na koje se primjenjuje Direktiva 2013/36/EU trebalo bi na pojedinačnoj razini donijeti i provesti politiku primjerenosti koja je u skladu s politikama utvrđenima na konsolidiranoj ili potkonsolidiranoj razini, na način koji je u skladu sa svim posebnim zahtjevima na temelju nacionalnog prava.

15. Odbor za imenovanja i njegove zadaće²¹

123. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima moraju imati odbor za imenovanja koji ispunjava odgovornosti i ima resurse utvrđene člankom 88. stavkom 2. Direktive 2013/36/EU.
124. Članovi odbora za imenovanja trebaju imati adekvatno kolektivno znanje, stručnost i iskustvo u vezi s poslovanjem institucije kako bi mogli procijeniti odgovarajući sastav upravljačkog tijela, uključujući preporučivanje kandidata za popunjavanje slobodnih mjesta u upravljačkom tijelu.
125. Ako odbor za imenovanja nije osnovan, upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji treba imati odgovornosti utvrđene člankom 88. stavkom 2. prvim podstavkom točkom (a) i točkama

²¹ Kad je riječ o sastavu i zadaćama odborâ vidi i smjernice EBA-e o internom upravljanju:
<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>

od (b) do (d) Direktive 2013/36/EU te odgovarajuće resurse u tu svrhu. Ako odbor za imenovanja nije osnovan, procjenu iz članka 88. stavka 2. točaka (b) i (c) te direktive treba provoditi najmanje svake dvije godine.

126. Odbor za imenovanja, ako je osnovan, i upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji trebaju po potrebi imati pristup svim potrebnim informacijama za obavljanje svojih dužnosti i trebaju prema potrebi moći uključiti relevantne kontrolne funkcije i sve druge nadležne unutarnje funkcije.

127. U skladu s člankom 88. stavkom 2. zadnjim podstavkom Direktive 2013/36/EU, ako upravljačko tijelo u skladu s nacionalnim pravom nema nadležnost u postupku odabira i imenovanja svojih članova, ovaj se odjeljak ne primjenjuje.

16. Sastav upravljačkog tijela te imenovanje i sukcesija njegovih članova

128. Ne dovodeći u pitanje nacionalno pravo trgovačkih društava, upravljačko tijelo treba imati primjeren broj članova i odgovarajući sastav te bi treba biti imenovano na odgovarajuće razdoblje. Kandidature za ponovno imenovanje trebaju se provoditi tek nakon razmatranja rezultata procjene povezane s obnašanjem dužnosti člana kojeg se promatralo u prethodnom mandatu.

129. Svi članovi upravljačkog tijela trebaju biti primjereni. Ne dovodeći u pitanje članove koje biraju zaposlenici i koji zastupaju zaposlenike, upravljačko tijelo treba identificirati i odabrati kvalificirane i iskusne članove te osigurati odgovarajuće planiranje sukcesije članova za upravljačko tijelo koje je u skladu sa svim pravnim zahtjevima u vezi sa sastavom i imenovanjem upravljačkog tijela ili sukcesijom člana u upravljačkom tijelu.

130. Ne dovodeći u pitanje prava dioničara da imenuju članove, pri zapošljavanju članova upravljačkog tijela upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji ili odbor za imenovanja, ako je osnovan, trebali bi aktivno pridonijeti odabiru kandidata za ispražnjene pozicije u upravljačkom tijelu u suradnji s ljudskim resursima te bi trebali:

- a. pripremiti opis uloga i sposobnosti za određeno imenovanje
- b. ocijeniti odgovarajuću ravnotežu znanja, vještina i iskustva upravljačkog tijela
- c. procijeniti očekivano vrijeme koje se treba posvetiti obavljanju funkcija i
- d. uzeti u obzir ciljeve politike raznolikosti.

131. Pri donošenju odluke o zapošljavanju trebalo bi, ako je to moguće, uzeti u obzir popis unaprijed odabranih primjerenih kandidata u užem izboru u kojem se uzimaju u obzir ciljevi raznolikosti utvrđeni politikom raznolikosti institucije i zahtjevi iz glave V. ovih smjernica. Pri

donošenju odluke treba uzeti u obzir činjenicu da raznolikije upravljačko tijelo potiče konstruktivno preispitivanje i rasprave na temelju različitih stajališta. Međutim, institucije ne bi smjele zapošljavati članove upravljačkog tijela isključivo radi povećanja raznolikosti na štetu funkcioniranja i primjerenosti upravljačkog tijela u cjelini ni na štetu primjerenosti pojedinačnih članova upravljačkog tijela.

132. Član upravljačkog tijela treba biti svjestan kulture, vrijednosti, ponašanja i strategije povezanih s tom institucijom i njezinim upravljačkim tijelom, ako je moguće prije preuzimanja pozicije.
133. Ne dovodeći u pitanje pravo dioničara da istodobno imenuju i zamjenjuju sve članove upravljačkog tijela, pri utvrđivanju plana sukcesije za svoje članove upravljačko tijelo treba osigurati kontinuitet odlučivanja i spriječiti, ako je to moguće, istodobnu zamjenu prevelikog broja članova. Planiranjem sukcesije trebaju se utvrditi planovi, politike i postupci institucije za postupanje u slučaju iznenadnih ili neočekivanih odsutnosti ili odlazaka članova upravljačkog tijela, uključujući sve relevantne privremene sustave. Pri planiranju sukcesije trebaju se uzeti u obzir i ciljevi te ciljne vrijednosti utvrđeni politikom raznolikosti institucije.

Glava VII. – Procjena primjerenosti koju provode institucije

17. Opći elementi za procjenu pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela

134. Osim ako je drukčije navedeno u ovim smjernicama, upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji ili odbor za imenovanja, ako je osnovan, trebaju osigurati provedbu procjena pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela prije njihova imenovanja. Mogu se povezati s drugim odborima (npr. s odborom za rizike i reviziju) i unutarnjim funkcijama (npr. s ljudskim resursima, pravnim ili kontrolnim funkcijama). Upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji treba biti odgovorno za određivanje konačnih procjena primjerenosti.
135. Odstupajući od stavka 134., procjene pojedinačne i kolektivne primjerenosti mogu se provesti nakon imenovanja člana u bilo kojem od sljedećih slučajeva za koje je institucija pružila propisno opravdanje:
- a. Na sastanku dioničara ili istovjetnom sastanku dioničari, vlasnici ili članovi institucije predložili su i imenovali članove upravljačkog tijela koje nisu predložili institucija ni upravljačko tijelo, npr. sustav popisa kandidata.
 - b. Potpuna procjena primjerenosti prije imenovanja člana narušila bi uobičajeno funkcioniranje upravljačkog tijela, među ostalim zbog sljedećih situacija:
 - i. ako potreba za zamjenom članova nastane iznenadno ili neočekivano, npr. u slučaju smrti člana i

ii. ako je član smijenjen jer više nije primjeren.

136. Procjenama primjerenosti trebalo bi uzeti u obzir sva pitanja koja su relevantna i dostupna za procjene. Institucije bi trebale razmotriti rizike, uključujući reputacijski rizik, koji nastaju u slučaju da se utvrde bilo kakve slabosti koje utječu na pojedinačnu ili kolektivnu primjerenost članova upravljačkog tijela.
137. Ako članove imenuje glavna skupština dioničara i ako je procjena pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova provedena prije glavne skupštine, institucije prije održavanja skupštine trebaju dioničarima pružiti odgovarajuće informacije o rezultatima te procjene. Prema potrebi, procjena treba sadržavati različite alternativne sastave upravljačkog tijela koji se mogu predstaviti dioničarima.
138. Ako su, u propisno opravdanim slučajevima iz stavka 135., dioničari imenovali članove prije provedbe procjene primjerenosti, imenovanje treba ovisiti o pozitivnoj procjeni njihove primjerenosti. U tim slučajevima institucije trebaju procijeniti primjerenost članova i sastav upravljačkog tijela što je prije moguće, a najkasnije u roku od jednog mjeseca nakon imenovanja članova. Ako se na temelju naknadne procjene institucije član ne smatra primjerenim za tu poziciju, o tome odmah treba obavijestiti tog člana i nadležno tijelo. Institucije isto tako trebaju obavijestiti dioničare o provedenoj procjeni i potrebi za imenovanjem drugih članova.
139. Institucije trebaju osigurati da dioničari imaju potpuni pristup relevantnim i praktičnim informacijama o obvezi da članovi upravljačkog tijela i upravljačko tijelo u cjelini u svakom trenutku moraju biti primjereni. Informacije koje se pružaju dioničarima o primjerenosti upravljačkog tijela i njegovih članova trebale bi omogućiti dioničarima donošenje informiranih odluka i rješavanje bilo kakvih nedostataka u sastavu upravljačkog tijela ili njegovih pojedinačnih članova.
140. Ako neke članove imenuje upravljačko tijelo, takve bi procjene trebalo provesti prije nego što članovi počnu stvarno obavljati svoju funkciju. U propisno opravdanim slučajevima iz stavka 135. procjena primjerenosti može se provesti nakon imenovanja člana. To bi trebalo učiniti što je prije moguće, a najkasnije u roku od jednog mjeseca nakon datuma imenovanja.
141. Institucije bi pri procjeni kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela trebale uzeti u obzir rezultate procjene primjerenosti pojedinačnog člana upravljačkog tijela i obrnuto. Slabosti utvrđene u sastavu upravljačkog tijela ili njegovih odbora u cjelini ne bi nužno trebale dovesti do zaključka da određeni pojedinačni član nije primjeren.
142. Institucije trebaju dokumentirati rezultate svoje procjene primjerenosti, a posebno sve slabosti utvrđene s obzirom na potrebnu i stvarnu pojedinačnu i kolektivnu primjerenost članova upravljačkog tijela te mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se ti nedostaci uklonili.
143. Institucije nadležnim tijelima trebaju dostaviti rezultate procjena primjerenosti novih članova upravljačkog tijela, uključujući procjenu kolektivnog sastava upravljačkog tijela koju

je institucija provela u skladu s utvrđenim postupcima iz odjeljka 23. To bi trebalo uključivati dokumentaciju i informacije navedene u Prilogu III.²²

144. Institucije trebaju na zahtjev nadležnih tijela pružiti dodatne informacije potrebne za procjenu pojedinačne ili kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela. U slučaju ponovnog imenovanja te informacije mogu biti ograničene na relevantne promjene.

18. Procjena primjerenosti pojedinačnih članova upravljačkog tijela

145. U skladu s glavom VIII. ovih smjernica i Prilogom III. ovim smjernicama institucije bi od članova upravljačkog tijela trebale tražiti da dokažu svoju primjerenost i dostave barem dokumentaciju koju nadležna tijela zahtijevaju za procjenu primjerenosti.

146. U okviru procjene primjerenosti pojedinačnih članova upravljačkog tijela institucije trebaju:

- a. prikupiti informacije o primjerenosti člana putem različitih kanala i instrumenata (npr. diplome i certifikati, pisma preporuke, životopisi, razgovori, upitnici)
- b. prikupiti informacije o ugledu, iskrenosti i poštenju osobe koju se procjenjuje, uključujući procjenu postoje li opravdani razlozi za sumnju da je počinjeno djelo pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da se trenutno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma
- c. ocijeniti neovisnost mišljenja osobe koju se procjenjuje
- d. zatražiti od osobe koju se procjenjuje da potvrdi jesu li pružene informacije točne i da prema potrebi pruži dokaz za njih
- e. zatražiti od osobe koju se procjenjuje da prijavi sve stvarne i moguće sukobe interesa
- f. potvrditi, u mjeri u kojoj je to moguće, točnost informacija koje je pružila osoba koju se procjenjuje
- g. ocijeniti rezultate procjene u okviru upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji ili, ako je osnovan, odbora za imenovanja i

²² Vidi i nacrt regulatornog tehničkog standarda na temelju članka 7. stavka 4. Direktive 2014/65/EU i nacrt provedbenog tehničkog standarda na temelju članka 7. stavka 5. Direktive 2014/65/EU o informacijama koje je potrebno dostaviti pri traženju odobrenja za rad: http://ec.europa.eu/finance/securities/docs/isd/mifid/rts/160714-rts-authorisation_en.pdf i https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015-1858_-_final_report_-_draft_implementing_technical_standards_under_mifid_ii.pdf. Vidi i savjetodavni dokument o nacrtu regulatornih tehničkih standarda za odobrenje za rad koji je objavila EBA.

h. prema potrebi, donijeti korektivne mjere kako bi se osigurala pojedinačna primjerenost članova upravljačkog tijela u skladu s odjeljkom 22.

147. Ako postoji pitanje koje izaziva dvojbu s obzirom na primjerenost člana upravljačkog tijela, potrebno je provesti procjenu načina na koji ta dvojba utječe na primjerenost te osobe. U okviru te procjene institucije trebaju uzeti u obzir postojanje opravdanih razloga za sumnju da je počinjeno djelo pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma.

148. Institucije trebaju dokumentirati opis pozicije za koju je provedena procjena, uključujući ulogu te pozicije u instituciji, te bi trebale navesti rezultate procjene primjerenosti u odnosu na sljedeće kriterije:

- a. mogućnost posvećivanja dovoljno vremena obavljanju funkcija
- b. usklađenost članova upravljačkog tijela koji se nalaze na direktorskim pozicijama u značajnoj instituciji s ograničenjem broja direktorskih pozicija na temelju članka 91. stavka 3. Direktive 2013/36/EU
- c. dostatno znanje, vještine i iskustvo
- d. ugled, iskrenost i poštenje
- e. neovisno mišljenje.

19. Procjena kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela

149. Pri procjeni kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela institucije trebaju zasebno procijeniti sastav upravljačkog tijela u upravljačkoj funkciji i u nadzornoj funkciji. Procjenom kolektivne primjerenosti trebala bi se osigurati usporedba stvarnog sastava upravljačkog tijela i stvarnog kolektivnog znanja, vještina i iskustva upravljačkog tijela s potrebnom kolektivnom primjerenošću u skladu s člankom 91. stavkom 7. Direktive 2013/36/EU.

150. Institucije trebaju procijeniti kolektivnu primjerenost upravljačkog tijela primjenjujući jedno od sljedećeg:

- a. matricu primjerenosti iz Priloga I.; institucije mogu prilagoditi taj predložak uzimajući u obzir kriterije opisane u glavi I. ili
- b. vlastitu odgovarajuću metodologiju u skladu s kriterijima utvrđenima u ovim smjernicama.

151. Pri procjeni primjerenosti pojedinačnih članova upravljačkog tijela institucije u istom razdoblju trebaju procijeniti i kolektivnu primjerenost upravljačkog tijela u skladu s odjeljkom 7. te utvrditi je li ukupni sastav specijaliziranih odbora upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji primjeren²³. Konkretno, trebalo bi procijeniti kojim znanjem, vještinama i iskustvom pojedinac pridonosi kolektivnoj primjerenosti upravljačkog tijela te odražava li ukupni sastav upravljačkog tijela odgovarajuće širok raspon znanja, vještina i iskustva kako bi ono razumjelo aktivnosti i glavne rizike institucije.

152. Pri procjeni kolektivne primjerenosti u skladu s glavom III. odjeljkom 7. institucije bi trebaju procijeniti i je li upravljačko tijelo svojim odlukama dokazalo dostatno razumijevanje rizika od pranja novca / financiranja terorizma i toga kako oni utječu na aktivnosti institucije te je li dokazalo odgovarajuće upravljanje tim rizicima, uključujući, prema potrebi, korektivne mjere.

20. Kontinuirano praćenje i ponovna procjena pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela

153. Kontinuirano praćenje pojedinačne ili kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela treba biti usmjereno na to jesu li pojedinačni član ili svi članovi u cjelini i dalje primjereni uzimajući u obzir pojedinačne ili kolektivne rezultate rada i relevantnu situaciju ili događaj koji su uzrokovali ponovnu procjenu te učinak koji imaju na stvarnu ili potrebnu primjerenost.

154. Pri ponovnoj procjeni pojedinačnih ili kolektivnih rezultata članova upravljačkog tijela članovi upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji ili odbora za imenovanja, ako je osnovan, trebaju posebno razmotriti sljedeće:

- a. učinkovitost radnih postupaka upravljačkog tijela, uključujući učinkovitost protoka informacija i linija izvješćivanja prema upravljačkom tijelu, uzimajući u obzir ulazne parametre dobivene od kontrolnih funkcija i bilo koje daljnje korake ili preporuke tih funkcija
- b. učinkovito i razborito upravljanje institucijom, uključujući činjenicu je li upravljačko tijelo djelovalo u najboljem interesu institucije, među ostalim u odnosu na borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma
- c. sposobnost upravljačkog tijela da se usredotoči na strateški važna pitanja
- d. primjerenost broja održanih sastanaka, stupanj prisustvovanja, primjerenost vremena posvećenog obavljanju funkcija i intenzitet uključenosti direktora tijekom sastanaka

²³ Kad je riječ o sastavu odbora vidi i relevantne smjernice EBA-e o internom upravljanju.

- e. sve promjene sastava upravljačkog tijela i sve slabosti u pogledu pojedinačne i kolektivne primjerenosti uzimajući u obzir poslovni model i strategiju rizika institucije te njihove promjene
 - f. sve ciljeve uspješnosti postavljene za instituciju i upravljačko tijelo
 - g. neovisno mišljenje članova upravljačkog tijela, uključujući zahtjev da u odlučivanju ne prevladava jedan pojedinac ili mala skupina pojedinaca, i usklađenost članova upravljačkog tijela s politikom upravljanja sukobima interesa
 - h. mjera u kojoj je sastav upravljačkog tijela ispunio ciljeve postavljene u politici raznolikosti institucije u skladu s glavom V. i
 - i. sve događaje koji mogu imati značajan učinak na pojedinačnu ili kolektivnu primjerenost članova upravljačkog tijela, uključujući promjene poslovnog modela, strategija i organizacije institucije
 - j. opravdane razloge za sumnju da je počinjeno djelo pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da je došlo do počinjenja drugih financijskih kaznenih djela ili da postoji povećani rizik od toga, među ostalim nakon takvih nepovoljnih nalaza unutarnjih ili vanjskih revizora ili nadležnih tijela u pogledu primjerenosti sustava i kontrola institucije za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.
155. Kada se pokrene ponovna procjena, potrebno je propisno razmotriti sljedeće:
- a. dodijeljene dužnosti i linije izvješćivanja unutar institucije, uključujući, prema potrebi, unutar grupe, kako bi se utvrdilo treba li bilo koju značajnu činjenicu ili nalaz pripisati jednom odgovornom članu upravljačkog tijela ili više njih. U tom kontekstu, dodijeljene dužnosti treba utvrditi uzimajući u obzir svu relevantnu dokumentaciju, uključujući, među ostalim, povelje i kodekse upravljanja, unutarnje organizacijske sheme i druge oblike određivanja područja odgovornosti, unutarnje politike, dostupne procjene primjerenosti i dodatne informacije dostavljene u tom kontekstu, dopise o imenovanju ili opise radnih mjesta te zapisnike sa sastanaka upravljačkog tijela i
 - b. vjerodostojnost i pouzdanost bilo koje činjenice koja je dovela do ponovne procjene te ozbiljnost svih navodnih ili stvarnih protupravnih postupanja jednog člana upravljačkog tijela ili više njih. Institucije bi, među ostalim, trebale utvrditi vjerodostojnost i pouzdanost informacija (npr. izvor, uvjerljivost, bilo kakve moguće sukobe interesa izvora koji daje informacije). Institucije bi trebale uzeti u obzir da izostanak osuđujućih presuda sam po sebi ne mora biti dovoljan da bi se odbacili navodi o protupravnom postupanju.

156. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebaju provoditi periodičnu ponovnu procjenu primjerenosti najmanje jednom godišnje. Institucije koje nisu značajne trebaju provoditi ponovnu procjenu primjerenosti najmanje svake dvije godine. Institucije trebaju dokumentirati rezultate periodične ponovne procjene. Ako je ponovna procjena potaknuta posebnim događajem, institucije se pri ponovnoj procjeni mogu usmjeriti na situaciju ili događaj koji su potaknuli ponovnu procjenu, tj. ako se određeni aspekti nisu promijenili, oni se mogu izostaviti iz procjene.
157. Rezultat ponovne procjene, razlog za ponovnu procjenu i sve preporuke u pogledu utvrđenih slabosti trebalo bi dokumentirati i dostaviti upravljačkom tijelu.
158. Upravljačko tijelo u nadzornoj funkciji ili odbor za imenovanja, ako je osnovan, trebali bi upravljačkom tijelu dostaviti izvješće o rezultatima procjene kolektivne primjerenosti, čak i ako nisu preporučene nikakve promjene njegova sastava ni druge mjere. Preporuke mogu uključivati, među ostalim, osposobljavanje, promjenu postupaka, mjere za smanjenje sukoba interesa, imenovanje dodatnih članova s posebnom kompetencijom i zamjenu članova upravljačkog tijela.
159. Upravljačko tijelo u upravljačkoj funkciji trebalo bi primiti izvješće na znanje i donijeti odluku u pogledu preporuka upravljačkog tijela u nadzornoj funkciji ili odbora za imenovanja, ako je osnovan, i dokumentirati razloge za to ako ne prihvati preporuke.
160. Institucije bi trebale obavijestiti nadležno tijelo ako je do ponovnih procjena došlo zbog značajnih promjena. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebaju najmanje jednom godišnje obavijestiti nadležno tijelo o svim provedenim ponovnim procjenama kolektivne primjerenosti.
161. Institucije trebaju dokumentirati ponovne procjene, uključujući njihov ishod i sve mjere poduzete kao posljedica ponovne procjene. Institucije na zahtjev nadležnog tijela trebaju dostaviti dokumentaciju kojom se potkrepljuje ponovna procjena.
162. Ako upravljačko tijelo zaključi da određeni član upravljačkog tijela nije pojedinačno primjeren ili ako upravljačko tijelo nije primjereno u cjelini, institucija treba odmah obavijestiti nadležno tijelo o tome, uključujući i o mjerama koje je institucija predložila ili poduzela kako bi ispravila situaciju.

21. Procjena primjerenosti nositelja ključnih funkcija koju provode relevantne institucije

163. Odgovorna funkcija u relevantnoj instituciji trebala bi provesti procjenu primjerenosti nositelja ključnih funkcija prije njihova imenovanja te funkciju za imenovanje i upravljačko tijelo izvijestiti o rezultatima procjene. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima, navedene u stavku 172., trebale bi obavijestiti nadležna tijela o

rezultatima procjene u pogledu voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela.

164. Ako se u okviru procjene relevantne zaključi institucije da nositelj ključnih funkcija nije primjeren, relevantna institucija ne bi trebala imenovati pojedinca ili bi trebala poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo odgovarajuće funkcioniranje te pozicije. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebale bi na odgovarajući način obavijestiti nadležno tijelo o voditeljima kontrolnih funkcija i glavnom financijskom direktoru, ako oni nisu dio upravljačkog tijela. Nadležna tijela mogu zahtijevati te informacije od svih relevantnih institucija i za sve nositelje ključnih funkcija.
165. Ako je potrebno da procjenu provede i nadležno tijelo, relevantne institucije trebale bi pri imenovanju nositeljâ ključnih funkcija poduzeti potrebne mjere (npr. primjenom razdoblja probnog rada ili suspenzivnog uvjeta u ugovoru o radu ili imenovanjem vršitelja dužnosti) kako bi omogućile instituciji smjenjivanje nositelja ključnih funkcija s pozicije ako nadležno tijelo procijeni da nije primjeren za tu poziciju.

22. Korektivne mjere institucija

166. Ako institucija pri procjeni ili ponovnoj procjeni zaključi da osoba nije primjerena za imenovanje članom upravljačkog tijela, ta osoba ne bi trebala biti imenovana ili, ako je član već imenovan, institucija bi ga trebala zamijeniti. Uz iznimku kriterija relevantnih za procjenu ugleda, iskrenosti i poštenja, ako institucija pri procjeni ili ponovnoj procjeni utvrdi nedostatke u pogledu znanja, vještina ili iskustva određenog člana koji se mogu jednostavno ispraviti, institucija treba poduzeti odgovarajuće korektivne mjere kako bi pravodobno otklonila te nedostatke.
167. Ako institucija pri procjeni ili ponovnoj procjeni zaključi da upravljačko tijelo nije primjereno u cjelini, trebala bi pravodobno poduzeti odgovarajuće korektivne mjere.
168. Ako institucija poduzima korektivne mjere, trebala bi razmotriti konkretnu situaciju i nedostatke pojedinog člana ili sastava upravljačkog tijela u cjelini. U slučaju izdavanja odobrenja instituciji za početak poslovanja takve bi se mjere trebale provesti prije izdavanja odobrenja za rad²⁴.
169. Odgovarajuće korektivne mjere mogu uključivati, među ostalim: prilagođavanje odgovornosti među članovima upravljačkog tijela, zamjenu određenih članova, zapošljavanje dodatnih članova, moguće mjere za smanjenje sukoba interesa, osposobljavanje pojedinačnih članova ili osposobljavanje upravljačkog tijela u cjelini kako bi se osigurala pojedinačna i kolektivna primjerenost upravljačkog tijela.

²⁴ Vidi bilješku 28.

170. U svakom slučaju, nadležna tijela trebalo bi odmah obavijestiti o svim značajnim nedostacima utvrđenima u pogledu bilo kojeg člana upravljačkog tijela i sastava upravljačkog tijela u cjelini. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima trebale bi obavijestiti nadležna tijela i o svim nedostacima utvrđenima u vezi s voditeljima kontrolnih funkcija i glavnim financijskim direktorom ako oni nisu dio upravljačkog tijela. Obavijesti bi trebale uključivati mjere koje su poduzete ili predviđene za ispravljanje tih nedostataka i vremenski okvir za njihovu provedbu.

Glava VIII. – Procjena primjerenosti koju provode nadležna tijela

23. Postupci procjene koje provode nadležna tijela

171. U slučaju značajnih institucija obuhvaćenih Direktivom o kapitalnim zahtjevima nadležna tijela trebaju odrediti nadzorne postupke koji se primjenjuju na procjenu primjerenosti članova upravljačkog tijela institucija te voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora ako oni nisu dio upravljačkog tijela. Pri određivanju nadzornih postupaka nadležna tijela trebala bi smatrati da provedba procjene primjerenosti nakon što član preuzme poziciju može dovesti do potrebe za smjenjivanjem neprimjerenog člana iz upravljačkog tijela ili do situacije u kojoj upravljačko tijelo prestaje biti primjerenom u cjelini. Nadležna tijela trebala bi omogućiti javnu dostupnost opisa tih postupaka procjene.

172. Kad je riječ o značajnim institucijama obuhvaćenima Direktivom o kapitalnim zahtjevima, nadležna tijela trebaju provesti procjene primjerenosti voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, za:

- a. značajne konsolidirajuće institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima
- b. značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima koje su dio grupe, ako konsolidirajuća institucija obuhvaćena Direktivom o kapitalnim zahtjevima nije značajna institucija
- c. značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima koje nisu dio grupe.

173. Nadzornim postupcima trebalo bi osigurati da novoimenovane članove upravljačkog tijela, upravljačko tijelo u cjelini i, kad je riječ o značajnim institucijama obuhvaćenima Direktivom o kapitalnim zahtjevima iz stavka 172., novoimenovane voditelje kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, procjenjuju nadležna tijela. Nadzornim postupcima trebalo bi osigurati i da nadležno tijelo provede ponovnu procjenu ponovno imenovanih članova upravljačkog tijela u skladu sa stavkom 22. točkom (b) podtočkom ii. i stavkom 30. točkom (b) podtočkom ii., ako je potrebna ponovna procjena.

174. Nadležna tijela trebala bi osigurati da im njihovi nadzorni postupci omogućuju pravodobno rješavanje slučajeva neusklađenosti.
175. Kao dio prethodno navedenih nadzornih postupaka, od institucija bi se trebalo zahtijevati da odmah obavijeste nadležna tijela o svim ispražnjenim pozicijama u upravljačkom tijelu. Od institucija bi se trebalo zahtijevati i da obavijeste nadležna tijela o planiranom imenovanju člana upravljačkog tijela, u slučajevima kada nadležno tijelo procijeni primjerenost prije imenovanja, ili o njegovu imenovanju, u slučajevima u kojim nadležna tijela procijene primjerenost nakon njegova imenovanja. Te obavijesti treba dostaviti, u slučajevima kada nadležno tijelo procijeni primjerenost prije imenovanja, najkasnije dva tjedna nakon što institucija odluči predložiti člana za imenovanje ili, u slučajevima u kojim nadležna tijela procijene primjerenost nakon imenovanja, dva tjedna nakon imenovanja, te trebaju uključivati potpunu dokumentaciju i informacije iz Priloga III.
176. U propisno opravdanim slučajevima iz stavka 136. od institucija treba zahtijevati da u roku od jednog mjeseca nakon imenovanja člana uz obavijest nadležnom tijelu dostave potpunu dokumentaciju i informacije iz Priloga III.
177. Značajne institucije obuhvaćene Direktivom o kapitalnim zahtjevima, za koje je u skladu sa stavcima 172. i 173. potrebna procjena voditelja kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, trebaju obavijestiti nadležna tijela o imenovanju tih funkcija odmah, a najkasnije dva tjedna nakon njihova imenovanja. Od značajnih institucija obuhvaćenih Direktivom o kapitalnim zahtjevima treba zahtijevati da uz obavijest dostave, prema potrebi, potpunu dokumentaciju i informacije navedene u Prilogu III.
178. Nadležna tijela mogu u drugim institucijama koje nisu navedene u stavku 172. utvrditi nadzorne postupke koji se primjenjuju na procjenu primjerenosti voditelja kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela i, ako su utvrđeni pristupom koji se temelji na procjeni rizika, drugih nositelja ključnih funkcija u institucijama. U okviru tih postupaka nadležna tijela mogu zatražiti od tih institucija i da ih obavijeste o rezultatima provedene procjene i da im dostave relevantnu dokumentaciju.
179. Nadležna tijela trebaju utvrditi najdulje razdoblje za svoju procjenu primjerenosti koje ne smije biti dulje od četiri mjeseca od datuma na koji institucija dostavi obavijesti iz stavaka od 175. do 177. Ako nadležno tijelo utvrdi da su za dovršetak procjene potrebni dodatna dokumentacija i dodatne informacije, to se razdoblje može obustaviti od trenutka kada nadležno tijelo zatraži dodatnu dokumentaciju i dodatne informacije potrebne za dovršetak procjene sve do primitka te dokumentacije i informacija. Potrebna dokumentacija i informacije trebali bi uključivati dokumente ili saslušanja koja se moraju zatražiti ili održati tijekom upravnih postupaka u slučajevima u kojima se planira donijeti negativnu odluku.
180. U skladu s člankom 15. Direktive 2013/36/EU, ako se procjena primjerenosti provodi u kontekstu odobrenja za početak poslovanja, najdulje razdoblje ne smije biti dulje od šest

mjeseci od primitka zahtjeva ili, ako je zahtjev nepotpun, šest mjeseci od primitka potpunih informacija potrebnih za odluku²⁵.

181. Nadležna tijela trebaju provesti vlastitu procjenu na temelju dokumentacije i informacija koje su dostavili institucija i članovi koji se procjenjuju te ih, prema potrebi, procijeniti s obzirom na pojmove definirane u glavi III.
182. Procjenu pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela i, u slučaju značajnih institucija obuhvaćenih Direktivom o kapitalnim zahtjevima, procjene pojedinačne primjerenosti voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, trebaju kontinuirano provoditi nadležna tijela, kao dio njihove kontinuirane nadzorne aktivnosti. Nadležna tijela trebaju osigurati da institucije provedu potrebne ponovne procjene u skladu s odjeljcima 1., 2. i 3. glave II. Ako je ponovna procjena primjerenosti koju provodi nadležno tijelo potaknuta ponovnom procjenom institucije, to nadležno tijelo posebno treba uzeti u obzir okolnosti koje su instituciju potaknule da provede ponovnu procjenu. Konkretno, nadležna tijela trebaju provesti ponovnu procjenu pojedinačne ili kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela i pojedinačne primjerenosti voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela, u okviru značajnih institucija obuhvaćenih Direktivom o kapitalnim zahtjevima iz stavka 172. kad god se otkriju značajne nove činjenice ili dokazi tijekom kontinuiranog nadzora. To bi trebalo uključivati situacije u kojima na temelju činjenica postoji značajna sumnja u prethodnu ili kontinuiranu usklađenost institucije, pojedinačnih članova upravljačkog tijela i, u okviru značajnih institucija iz stavka 173., voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako nisu dio upravljačkog tijela, sa zahtjevima povezanim sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma.
183. Kad je riječ o značajnim institucijama obuhvaćenima Direktivom o kapitalnim zahtjevima, nadležna tijela trebaju, prema potrebi, održati razgovore za potrebe procjene primjerenosti. Razgovori se mogu održati i za druge institucije uz primjenu pristupa koji se temelji na procjeni rizika uzimajući u obzir kriterije utvrđene u glavi I. kao i pojedinačne okolnosti institucije, pojedinca koji se procjenjuje i pozicije za koju se provodi procjena.
184. Prema potrebi, razgovor može poslužiti i za ponovnu procjenu primjerenosti člana upravljačkog tijela ili nositelja ključnih funkcija kada postoje nove činjenice ili okolnosti zbog kojih bi mogle nastati dvojbe s obzirom na primjerenost pojedinca.
185. Nadležna tijela mogu prisustvovati sastancima ili održavati sastanke s institucijom, uključujući s nekim ili svim članovima njezina upravljačkog tijela ili nositeljima ključnih funkcija, odnosno sudjelovati na sastancima upravljačkog tijela u svojstvu promatrača radi procjene učinkovitog funkcioniranja upravljačkog tijela. Učestalost tih sastanaka treba utvrditi s pomoću pristupa koji se temelji na procjeni rizika.

²⁵ Vidi bilješku 28.

186. Ako institucija krši bonitetne ili druge regulatorne zahtjeve, tom se činjenicom u nekim okolnostima može potkrijepiti zaključak nadležnog tijela da pojedinac više nije primjeren; na primjer, u slučaju da nadležno tijelo utvrdi, u skladu s propisanim postupkom, da pojedinac nije poduzeo korake koji bi se razumno mogli očekivati od osobe na njegovoj poziciji kako bi spriječio, otklonio ili zaustavio to kršenje.

24. Odluka nadležnog tijela

187. Nadležna tijela trebaju donijeti odluku na temelju procjene pojedinačne i kolektivne primjerenosti članova upravljačkog tijela i procjene voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu članovi upravljačkog tijela, unutar najduljeg razdoblja iz stavka 179. ili, ako je to razdoblje obustavljeno, u roku od najviše šest mjeseci nakon početka tog razdoblja.

188. U slučajevima iz stavka 181., u skladu s člankom 15. drugim podstavkom Direktive 2013/36/EU, odluka o izdavanju i odbijanju izdavanja odobrenja za rad u svakom se slučaju mora donijeti u roku od 12 mjeseci od primitka zahtjeva.

189. Ako institucija nadležnom tijelu ne dostavi dostatne informacije o primjerenosti osobe koju se procjenjuje, ono bi trebalo ili obavijestiti instituciju da taj član ne može biti član upravljačkog tijela ili nositelj ključnih funkcija jer nije u dovoljnoj mjeri dokazano da je ta osoba primjerena ili donijeti negativnu odluku.

190. Ako se na temelju rezultata procjene primjerenosti koju provodi nadležno tijelo zaključi da nije u dovoljnoj mjeri dokazano da je osoba koju se procjenjuje primjerena, nadležno tijelo trebalo bi uložiti prigovor na imenovanje te osobe ili ne bi trebalo odobriti njezino imenovanje, osim ako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti i otkloniti drugim mjerama koje poduzme institucija.

191. Nadležna tijela trebala bi što je prije moguće obavijestiti institucije barem o donesenoj negativnoj odluci. Ako je to predviđeno nacionalnim pravom ili ako to utvrdi nadležno tijelo u okviru svojih nadzornih postupaka, može se smatrati da je pozitivna odluka donesena prešutno kada prođe najdulje razdoblje za procjenu navedeno u stavku 179., a nadležno tijelo nije donijelo negativnu odluku.

192. Nadležno tijelo, uzimajući u obzir mjere koje je institucija već poduzela, trebalo bi poduzeti odgovarajuće mjere za rješavanje utvrđenih nedostataka i odrediti vremenski okvir za provedbu tih mjera. Te mjere trebale bi uključivati, prema potrebi, barem jednu od sljedećih mjera:

- a. upućivanje zahtjeva instituciji da organizira posebno pojedinačno ili kolektivno osposobljavanje članova upravljačkog tijela

- b. upućivanje zahtjeva instituciji da promijeni raspodjelu zadaća među članovima upravljačkog tijela
 - c. upućivanje zahtjeva instituciji da odbije predloženog člana ili da zamijeni određene članove
 - d. upućivanje zahtjeva instituciji da promijeni sastav upravljačkog tijela kako bi se osigurala pojedinačna i kolektivna primjerenost upravljačkog tijela
 - e. razrješenje člana iz upravljačkog tijela
 - f. prema potrebi, određivanje administrativnih kazni ili drugih administrativnih mjera (npr. utvrđivanje posebnih obveza, preporuka ili uvjeta), uključujući, u konačnici, oduzimanje odobrenja za rad institucije.
193. Mjere navedene u točkama (a) i (c) trebaju se u značajnim institucijama obuhvaćenima Direktivom o kapitalnim zahtjevima primjenjivati i u kontekstu procjena primjerenosti voditeljâ kontrolnih funkcija i glavnog financijskog direktora, ako oni nisu dio upravljačkog tijela.
194. Ako članovi upravljačkog tijela ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 91. stavka 1. Direktive 2013/36/EU, nadležna tijela imaju ovlast razrješenja tih članova iz upravljačkog tijela. Nadležna tijela trebaju posebno provjeriti jesu li zahtjevi iz članka 91. stavka 1. Direktive 2013/36/EU, kako su dodatno utvrđeni u ovim smjernicama, i dalje ispunjeni ako imaju opravdane razloge za sumnju da je počinjeno djelo pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da se trenutačno odvija, ili da je bilo pokušaja pranja novca ili financiranja terorizma odnosno da su takvi pokušaji trenutačno u tijeku ili da postoji povećani rizik kad je riječ o pranju novca ili financiranju terorizma u vezi s tom institucijom.

25. Suradnja među nadležnim tijelima

195. Nadležna tijela trebaju jedna drugima pružiti sve informacije koje posjeduju o članu upravljačkog tijela ili nositelju ključnih funkcija u svrhu provedbe procjene primjerenosti, pritom poštujući mjerodavno zakonodavstvo o zaštiti podataka. Te bi informacije trebale uključivati i obrazloženje odluke donesene u pogledu primjerenosti te osobe. U tu svrhu, osim ako je to dopušteno nacionalnim pravom bez traženja privole, nadležno tijelo koje traži informacije treba zatražiti privolu od članova upravljačkog tijela ili nositelja ključnih funkcija:
- a. da od bilo kojeg nadležnog tijela zatraži informacije povezane s njima koje su potrebne za procjenu primjerenosti
 - b. za obradu i upotrebu pruženih informacija za procjenu primjerenosti, ako je ta privola predviđena mjerodavnim zakonodavstvom o zaštiti podataka.

196. Nadležna tijela mogu uzeti u obzir rezultate procjena primjerenosti koje su provela druga nadležna tijela ili druge relevantne informacije za potrebe procjene primjerenosti članova upravljačkog tijela ili nositelja ključnih funkcija te zatražiti potrebne informacije od drugih nadležnih tijela kako bi provela tu procjenu. Prema potrebi, nadležna tijela trebaju se obratiti nadzornom tijelu za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u relevantnoj državi članici kako bi dobila dodatne informacije potrebne za procjenu poštenja, iskrenosti, dobrog ugleda i primjerenosti upravljačkog tijela ili nositelja ključnih funkcija određene institucije. Osim toga, u situacijama u kojima je povećan rizik od pranja novca ili financiranja terorizma u vezi s institucijom ili članom, nadležna tijela trebaju, prema potrebi, zatražiti informacije i od drugih relevantnih dionika, uključujući financijsko-obavještajne jedinice i tijela kaznenog progona, kako bi pribavila podatke za svoju procjenu primjerenosti²⁶.
197. Nadležna tijela koja prime takve zahtjeve trebaju, ako je moguće, što prije dostaviti relevantne dostupne informacije o primjerenosti pojedinaca kako bi se nadležnom tijelu koje traži informacije omogućilo da poštuje rok za procjenu utvrđen stavkom 179. Pružene informacije trebale bi obuhvaćati rezultat procjene primjerenosti, sve utvrđene nedostatke, mjere koje su poduzete kako bi se omogućila primjerenost, odgovornosti pozicije za koju je osoba procijenjena te osnovne informacije o veličini, vrsti, opsegu i složenosti relevantne institucije ili druge relevantne informacije za procjenu primjerenosti.
198. Nadležna tijela trebala bi u okviru svoje procjene primjerenosti uzeti u obzir informacije iz EBA-inih i ESMA-inih baza podataka o administrativnim kaznama u skladu s člankom 69. Direktive 2013/36/EU i člankom 71. Direktive 2014/65/EU, utvrđivanjem svih kazni izrečenih u posljednjih deset godina institucijama u kojima je osoba koju se procjenjuje bila član upravljačkog tijela ili nositelj ključnih funkcija i uzimajući u obzir težinu glavnog uzroka i odgovornost osobe koju se procjenjuje.
199. Prema potrebi, nadležna tijela mogu zatražiti informacije o osobi koju se procjenjuje i od drugih nadležnih tijela u slučajevima kada drugo nadležno tijelo nije procijenilo osobu, ali kada drugo nadležno tijelo možda može pružiti dodatne informacije, npr. o odbijenim registracijama ili kaznenoj evidenciji. Nadležna tijela koja prime takve zahtjeve trebala bi pružiti relevantne dostupne informacije o primjerenosti osoba. Ako informacije potječu iz druge države članice, smiju se objaviti samo uz izričitu suglasnost tijela koja su pružila te informacije i samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost.
200. Ako nadležno tijelo donese odluku o primjerenosti osobe koja se razlikuje od bilo koje prethodne procjene koju je provelo neko drugo nadležno tijelo, nadležno tijelo koje je provelo noviju procjenu treba obavijestiti drugo nadležno tijelo o rezultatu svoje procjene.
201. Ako nadležno tijelo odluči da član upravljačkog tijela ili voditelj kontrolne funkcije i glavni financijski direktor, ako nisu dio upravljačkog tijela, kako je utvrđeno u stavku 172., nisu

²⁶ Vidi i: Zajedničke smjernice o suradnji i razmjeni informacija za potrebe Direktive (EU) 2015/849 među nadležnim tijelima koja nadziru kreditne i financijske institucije dostupne na <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-counter-funding-terrorism>

primjereni na temelju važnih činjenica u kontekstu rizika ili događaja povezanih s pranjem novca ili financiranjem terorizma, nadležno tijelo trebalo bi, ne dovodeći u pitanje nacionalno pravo, podijeliti svoje nalaze i odluke s nadležnim nadzornim tijelom za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

202. Kada traži informacije, nadležno tijelo koje podnosi zahtjev treba navesti ime pojedinca kojeg se procjenjuje te njegov datum rođenja ili naziv institucije i poziciju za koju je pojedinac već procijenjen kako bi se osiguralo da su dostavljeni podatci za točnu osobu.

Glava IX. – Procjena primjerenosti koju provode nadležna tijela i sanacijska tijela u kontekstu sanacije

203. Nadležna tijela i sanacijska tijela trebaju odrediti postupke koji se primjenjuju na razmjenu informacija o procjenama primjerenosti članova upravljačkog tijela i njihovoj zamjeni u skladu s člancima 27. i 28. te člankom 34. stavkom 1. točkom (c), uzimajući u obzir i članak 81. stavak 2. Direktive o oporavku i sanaciji banaka u skladu s kojim nadležna tijela trebaju obavijestiti sanacijska tijela o smjeni jednog člana ili više članova upravljačkog tijela i imenovanju jednog člana ili više članova upravljačkog tijela u skladu s člancima 27. i 28. Direktive o oporavku i sanaciji banaka.

204. U okviru prethodno navedenih postupaka treba omogućiti da nadležna tijela u skladu s kriterijima iz glave III. procjenjuju primjerenost novoimenovanih članova upravljačkog tijela i upravljačkog tijela kao kolektivnog tijela, kada je to relevantno, kako je navedeno u člancima 27. i 28. te članku 34. stavku 1. točki (c) Direktive o oporavku i sanaciji banaka.

205. Tim bi se postupcima trebalo osigurati da sanacijska tijela bez odlaganja obavješćuju nadležna tijela o svakom novom imenovanju jednog člana upravljačkog tijela ili više njih. Pri imenovanju članova upravljačkog tijela u skladu s člankom 34. stavkom 1. točkom (c) na temelju sanacijskih ovlasti propisanih člankom 63. stavkom 1. točkom (l) Direktive o oporavku i sanaciji banaka, sanacijska tijela trebala bi nadležnim tijelima što je prije moguće dostaviti potrebne dokumente kako bi im omogućila provedbu procjene primjerenosti.

206. Kada se imenuju novi članovi upravljačkog tijela u skladu s člankom 27., člankom 28. ili člankom 34. stavkom 1. točkom (c) Direktive o oporavku i sanaciji banaka, nadležna tijela trebaju provesti procjenu primjerenosti nakon što član upravljačkog tijela ili upravljačko tijelo kao kolektivno tijelo zauzme svoju poziciju s obzirom na izvanredno stanje i donijeti odluku o primjerenosti bez nepotrebnog odlaganja, u roku od jednog mjeseca od datuma primitka obavijesti o imenovanju kako je utvrđeno nacionalnim pravom (npr. od institucije) u skladu s člankom 28. Direktive o oporavku i sanaciji banaka ili od sanacijskog tijela u skladu s člankom 34. stavkom 1. točkom (c) na temelju sanacijskih ovlasti propisanih člankom 63. stavkom 1. točkom (c) Direktive o oporavku i sanaciji banaka. Nadležno tijelo trebalo bi bez nepotrebnog odlaganja obavijestiti sanacijsko tijelo o rezultatima procjene.

207. Posebni upravitelj s privremenom funkcijom koja ne traje dulje od razdoblja sanacije, kojeg imenuje sanacijsko tijelo na temelju sanacijskih ovlasti i kojem su dodijeljene zadaće isključivo povezane s provedbom sanacijskih mjera u skladu s člankom 35. Direktive o

oporavku i sanaciji banaka, ne podliježe procjeni primjerenosti koju treba provesti nadležno tijelo.

Prilog I. – Predložak matrice za procjenu kolektivnih kompetencija članova upravljačkog tijela

Prilog I. smjernicama nalazi se u zasebnoj Excel datoteci. Prilog je izmijenjen kako bi se uključila usklađenost sa zahtjevima u vezi sa sprječavanjem pranja novca i financiranja terorizma, ali inače ostaje nepromijenjen.

Prilog II. – Vještine

Slijedi nepotpun popis relevantnih vještina navedenih u stavku 59., koji bi institucije trebale razmotriti i upotrijebiti pri provedbi procjena primjerenosti:

- a. **Vjerodostojnost:** dosljedan je riječju i djelom te postupa u skladu sa svojim iskazanim vrijednostima i uvjerenjima. Otvoreno izražava svoje namjere, zamisli i osjećaje, potiče okruže koje se odlikuje otvorenošću i iskrenošću te pravilno obavješćuje nadzorno tijelo o stvarnoj situaciji, a istodobno prepoznaje rizike i probleme.
- b. **Jezik:** sposoban je usmeno komunicirati na strukturiran i uobičajen način te u pisanom obliku na nacionalnom jeziku ili radnom jeziku lokacije na kojoj se nalazi institucija.
- c. **Odlučnost:** donosi pravodobne i informirane odluke tako što brzo djeluje ili se odlučuje na određeni tijek djelovanja, na primjer, izražavanjem svojih stajališta i izbjegavanjem odugovlačenja.
- d. **Komunikacija:** sposoban je prenijeti poruku na razumljiv i prihvatljiv način te u odgovarajućem obliku. Usredotočuje se na pružanje i dobivanje jasnih i transparentnih poruka te potiče aktivno pružanje povratnih informacija.
- e. **Prosudivanje:** sposoban je odmjeriti podatke i različite tijekove djelovanja te donijeti logičan zaključak. Ispituje, prepoznaje i razumije ključne elemente i probleme. Posjeduje sposobnost poimanja šireg konteksta izvan svojeg područja odgovornosti, posebno kada se bavi problemima koji mogu ugroziti kontinuitet poslovanja društva.
- f. **Usmjerenost na klijente i kvalitetu:** usredotočuje se na pružanje kvalitete i pronalaženje načina za njezino poboljšanje kad god je to moguće. Konkretno, to znači uskraćivanje suglasnosti za razvoj ili stavljanje na tržište proizvoda i usluga te za kapitalne rashode, npr. za proizvode, poslovne zgrade ili udjele, u okolnostima u kojima ne može pravilno ocijeniti rizike zbog nedostatnog razumijevanja arhitekture, načela ili osnovnih pretpostavki. Utvrđuje i ispituje želje i potrebe klijenata, osigurava da se klijenti ne izlažu nikakvim nepotrebnim rizicima te organizira pružanje točnih, potpunih i uravnoteženih informacija klijentima.
- g. **Vodstvo:** usmjerava grupu i pruža joj smjernice, razvija i održava timski rad, motivira i potiče dostupne ljudske resurse te osigurava da su članovi osoblja stručno osposobljeni za postizanje određenog cilja. Prihvaća kritiku i ostavlja prostor za kritičke rasprave.
- h. **Vjernost:** identificira se s društvom i ima osjećaj uključenosti. Pokazuje da može posvetiti dovoljno vremena poslu i pravilno izvršavati dužnosti, brani interese društva te postupa objektivno i kritički. Prepoznaje i predviđa moguće sukobe privatnog i poslovnog interesa.

- i. **Vanjska svijest:** prati kretanja, stupove moći i stavove u društvu. Dobro je obaviješten o relevantnim financijskim, gospodarskim, društvenim i drugim kretanjima na nacionalnoj i međunarodnoj razini koja mogu utjecati na društvo i interese dionika te je sposoban učinkovito iskoristiti te informacije.
- j. **Pregovaranje:** utvrđuje i otkriva zajedničke interese na način osmišljen za postizanje konsenzusa uz istodobnu težnju ostvarenju pregovaračkih ciljeva.
- k. **Uvjerljivost:** sposoban je utjecati na stajališta drugih osoba služeći se moći uvjeravanja te prirodnim autoritetom i taktom. Ima snažnu osobnost i može zauzeti čvrsto stajalište.
- l. **Timski rad:** svjestan je interesa grupe i pridonosi zajedničkim rezultatima te može funkcionirati kao dio tima.
- m. **Strateške vještine:** sposoban je razviti realističnu viziju budućih kretanja i prenijeti je u dugoročne ciljeve, na primjer, primjenom analize scenarija. Pritom na odgovarajući način uzima u obzir rizike kojima je društvo izloženo i poduzima odgovarajuće mjere za upravljanje njima.
- n. **Otpornost na stres:** otporan je i može dosljedno obnašati dužnost čak i pod velikim pritiskom i u trenutcima neizvjesnosti.
- o. **Osjećaj odgovornosti:** razumije unutarne i vanjske interese, pažljivo ih ocjenjuje i vodi računa o njima. Sposoban je učiti i shvaća da njegovi postupci utječu na interese dionika.
- p. **Predsjedanje sastancima:** sposoban je djelotvorno i učinkovito predsjedati sastancima te stvarati otvoreno ozračje koje potiče sve sudionike na ravnopravno sudjelovanje te je svjestan dužnosti i odgovornosti drugih osoba.

Prilog III. – Potrebna dokumentacija za početna imenovanja

Informacije i/ili popratni dokumenti u nastavku trebaju se dostaviti nadležnim tijelima za svaku zatraženu procjenu primjerenosti.

1. Osobni podatci te podatci o instituciji i predmetnoj funkciji

1.1 Osobni podatci o pojedincu, uključujući ime i prezime, prezime pri rođenju ako se razlikuje, spol, mjesto i datum rođenja, adresu i podatke za kontakt, državljanstvo te osobni identifikacijski broj ili presliku identifikacijske iskaznice odnosno istovjetne isprave.

1.2 Podatci o poziciji za koju se traži procjena, je li pozicija u upravljačkom tijelu izvršna ili neizvršna ili se odnosi na nositelja ključnih funkcija. Trebaju biti obuhvaćeni sljedeći podatci ili dokumenti:

- a. dopis o imenovanju, ugovor, ponuda zaposlenja ili njezini nacrti, ovisno o slučaju
- b. bilo koji povezani zapisnici odbora ili izvješće/dokument o procjeni primjerenosti
- c. planirani datum početka i trajanje funkcije
- d. očekivano vrijeme koje treba posvetiti obavljanju funkcija za poziciju koju je pojedinac prihvatio
- e. opis ključnih dužnosti i odgovornosti pojedinca
- f. ako osoba zamjenjuje nekoga, ime i prezime te osobe.

1.3 Popis referentnih osoba, uključujući podatke za kontakt, po mogućnosti za poslodavce u bankarskom ili financijskom sektoru, uključujući ime i prezime, instituciju, poziciju, telefonski broj, e-adresu, prirodu profesionalnog odnosa i informaciju postoji li, odnosno je li postojao, bilo kakav neprofesionalan odnos s tim pojedincem.

2. Procjena primjerenosti koju provodi institucija

2.1 Trebaju se pružiti sljedeći podatci:

- a. pojedinosti o rezultatu bilo koje procjene primjerenosti pojedinca koju je provela institucija, kao što su relevantni zapisnici odbora ili izvješće/dokument o procjeni primjerenosti koji uključuju obrazloženje rezultata provedene procjene
- b. informacija o tome je li institucija značajna u skladu sa smjernicama i
- c. osoba za kontakt u instituciji.

3. Znanje, vještine i iskustvo

3.1 Životopis koji sadržava pojedinosti o obrazovanju i stručnom iskustvu (uključujući stručno iskustvo, akademske kvalifikacije i drugo relevantno osposobljavanje), uključujući naziv i vrstu svih organizacija za koje je osoba radila te vrstu i trajanje funkcija koje je obnašala, s posebnim naglaskom na bilo kakvim aktivnostima u okviru tražene pozicije (bankarsko i/ili rukovoditeljsko iskustvo).

3.2 Informacije koje je potrebno pružiti trebaju uključivati izjavu institucije o tome je li procijenjeno da pojedinac ima potrebno iskustvo kako je navedeno u ovim smjernicama i, ako ga nema, pojedinosti o utvrđenom planu osposobljavanja, uključujući sadržaj, pružatelja i datum do kojeg će se plan osposobljavanja provesti.

4. Ugled, iskrenost, poštenje

4.1 Izvadak iz kaznene evidencije i relevantni podatci o kaznenim istragama i postupcima, relevantnim građanskim i upravnim predmetima te o disciplinskim mjerama (uključujući zabranu obavljanja funkcije direktora društva, stečajne postupke, postupke u slučaju nesolventnosti i slične postupke), posebno u obliku službene potvrde ili nekog pouzdanog izvora informacija koji se odnosi na nepostojanje osuđujuće presude, kaznenih istraga i postupaka (npr. istraga trećih strana, iskaz odvjetnika ili javnog bilježnika s poslovnim nastanom u EU-u).

4.2 Izjava o tome jesu li kazneni postupci u tijeku odnosno je li osoba ili organizacija kojom upravlja sudjelovala kao dužnik u postupcima u slučaju nesolventnosti ili usporedivim postupcima.

4.3 Informacije koje se odnose na sljedeće:

- a. istrage, postupke provedbe pravila o nadzoru ili sankcije koje provodi nadzorno tijelo u kojima je osoba sudjelovala izravno ili neizravno
- b. negativnu odluku o zahtjevu za registraciju, odobrenje za rad, članstvo ili dozvolu za obavljanje trgovinske, poslovne ili profesionalne djelatnosti; ili o oduzimanju, opozivu ili prekidu registracije, odobrenja za rad, članstva ili dozvole; ili o isključenju koje je provodi regulatorno ili državno tijelo ili stručno tijelo ili udruga
- c. otkaz ugovora o radu ili smjenjivanje s odgovornog položaja, raskid fiducijarnog odnosa ili slične situacije, ili zahtjev za odstupanje s takva položaja (ne računajući otkaze zbog viška radne snage)
- d. činjenicu je li procjenu ugleda osobe kao stjecatelja ili osobe koja upravlja poslovanjem institucije već provelo drugo nadležno tijelo (uključujući identitet tog tijela, datum procjene i dokaz o ishodu te procjene) te privolu te osobe, ako je potrebna, za traženje takvih informacija radi obrade i upotrebe pribavljenih informacija za procjenu primjerenosti i

- e. činjenicu je li tijelo iz nekog drugog, nefinancijskog sektora već provelo prethodnu procjenu tog pojedinca (uključujući identitet tog tijela i dokaz o ishodu te procjene).

5. Financijski i nefinancijski interesi

5.1 Potrebno je otkriti sve financijske i nefinancijske interese koji bi mogli uzrokovati moguće sukobe interesa, uključujući, među ostalim:

- a. opis svih financijskih (npr. zajmovi, dionički udjeli) i nefinancijskih interesa ili odnosa (npr. osoba u bliskom odnosu kao što su bračni drug, registrirani partner, izvanbračni partner, dijete, roditelj ili neki drugi srodnik s kojim osoba dijeli stambeni prostor) između tog pojedinca i njegovih bliskih srodnika (ili bilo kojeg trgovačkog društva s kojim je pojedinac blisko povezan) i institucije, njezina matičnog društva ili društava kćeri ili bilo koje osobe koja drži kvalificirani udio u toj instituciji, uključujući sve članove tih institucija ili nositelje ključnih funkcija
- b. posluje li osoba na bilo koji način s bilo kojom od prethodno navedenih institucija ili osoba odnosno ima li bilo kakav poslovni odnos s njima (ili ga je imala u protekle dvije godine) odnosno je li uključena u bilo koje sudske postupke s njima
- c. imaju li pojedinac ili njegovi bliski srodnici bilo kakve suprotstavljene interese s institucijom, njezinim matičnim društvom ili društvima kćerima
- d. je li pojedinca predložio bilo koji značajni dioničar
- e. sve financijske obveze prema instituciji, njezinu matičnom društvu ili društvima kćerima (uz iznimku hipoteka dogovorenih po tržišnim uvjetima) i
- f. sve pozicije političkog utjecaja (na nacionalnoj ili lokalnoj razini) koje je osoba obnašala u protekle dvije godine.

5.2 Ako se utvrdi značajni sukob interesa, institucija bi trebala dati izjavu o tome na koji je način navedeni sukob zadovoljavajuće smanjen ili ispravljen, uključujući upućivanje na relevantne dijelove politike upravljanja sukobima interesa institucije ili prilagođene mjere upravljanja sukobima ili njihova smanjenja.

6. Vrijeme koje treba posvetiti obavljanju funkcija

6.1 Potrebno je pružiti sve relevantne i potrebne informacije da bi se pokazalo da pojedinac može posvetiti dovoljno vremena određenoj funkciji, uključujući:

- a. informacije o minimalnom vremenu koje će osoba posvetiti obavljanju funkcija unutar institucije (na godišnjoj i mjesečnoj razini)
- b. popis pretežno komercijalnih funkcija koje osoba ima, uključujući informacije o tome primjenjuju li se pravila o povlaštenom brojanju²⁷ iz članka 91. stavka 4. CRD-a

²⁷ U tom se slučaju pojedinac koristi mogućnošću da ima nekoliko funkcija koje su dio iste grupe ili unutar društava u kojima institucija ima kvalificirani udio ili u institucijama koje su dio istih institucionalnih sustava zaštite.

- c. ako se primjenjuju pravila o povlaštenom brojanju, objašnjenje svih sinergija koje postoje među društvima
- d. popis onih funkcija kojima se pretežno obavljaju nekomercijalne djelatnosti ili su uspostavljene samo u svrhu upravljanja gospodarskim interesima tog pojedinca
- e. pojedinosti o veličini društava ili organizacija u kojima se obnašaju te funkcije, uključujući, na primjer, ukupnu imovinu, činjenicu je li društvo uvršteno na tržište i broj zaposlenika
- f. popis svih dodatnih odgovornosti povezanih s tim funkcijama (kao što je predsjedanje odborom)
- g. procijenjeno vrijeme u danima koje se godišnje posvećuje svakoj funkciji i
- h. broj sastanaka godišnje koji su posvećeni svakoj funkciji.

7. Kolektivno znanje, vještine i iskustvo

7.1 Institucija bi trebala pružiti popis imena i prezimena članova upravljačkog tijela te kratak opis njihovih uloga i funkcija.

7.2 Institucija bi trebala dati izjavu o svojoj ukupnoj procjeni kolektivne primjerenosti upravljačkog tijela kao cjeline, uključujući izjavu o načinu na koji se pojedinac treba uklopiti u ukupnu primjerenost upravljačkog tijela (tj. nakon procjene s pomoću matrice primjerenosti iz Priloga I. ili neke druge metode koju odabere institucija ili zatraži relevantno nadležno tijelo). Navedeno bi trebalo uključivati opis načina na koji ukupni sastav upravljačkog tijela odražava odgovarajuće širok raspon iskustava te svih utvrđenih nedostataka ili slabosti i mjera koje su uvedene za njihovo rješavanje.

8. U okviru zahtjeva trebaju se dostaviti sve ostale relevantne informacije.

